

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva



Diplomová práce

Živnostenské podnikání v právní úpravě a praxi České republiky

Šárka Suchopárová

© 2015 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra práva

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Šárka Suchopárová

Provoz a ekonomika

Název práce

Živnostenské podnikání v právní úpravě a praxi České republiky

Název anglicky

Trade in legal regulation and practice of the Czech Republic

Cíle práce

Cílem diplomové práce je analýza a porovnání podmínek živnostenského podnikání fyzických osob na jedné straně a společností s ručením omezeným na straně druhé, zejména za právního stavu po 1.1.2014. Dále je cílem vyhodnocení získaných poznatků a případný návrh řešení vybraných otázek této problematiky.

Metodika

Teoretická část diplomové práce bude zpracována na základě studia validních literárních zdrojů, čerpáno bude především z pevných knih s ISBN, časopisů s ISSN včetně databáze PROQUEST.

Aplikační část bude zahrnovat zhodnocení rozdílů mezi podnikáním na základě živnostenského oprávnění jako fyzická osoba a společnost s ručením omezeným. Bude provedeno dotazníkové šetření na základě poznatků získaných z teoretické části práce.

Dále bude provedena sumarizace a vyhodnocení dat získaných pomocí dotazníkového šetření.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

Podnikání, společnost s ručením omezeným, živnostenský zákon, zákon o obchodních korporacích, podnikatel, fyzická osoba, právnická osoba, jednatel...

Doporučené zdroje informací

- HORZINKOVÁ, E, – URBAN, V.: Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem. Praha: Linde, 2012. 328 s. ISBN 978-80-86131-97-9
- Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích

Další literatura po dohodě s vedoucí diplomové práce.

Knihy:

Zákony:

Předběžný termín obhajoby

2015/06 (červen)

Vedoucí práce

Ing. JUDr. Eva Daniela Cvik

Elektronicky schváleno dne 15. 9. 2014

JUDr. Jana Borská

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 11. 11. 2014

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 29. 03. 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Živnostenské podnikání v právní úpravě a praxi České republiky" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 31. 3. 2015

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala JUDr. Ing. Evě Daniele Cvik za odbornou pomoc, cenné rady, připomínky a vstřícný přístup při zpracování mé diplomové práce.

Živnostenské podnikání v právní úpravě a praxi České republiky

Souhrn

Tato práce nazvaná „Živnostenské podnikání v právní úpravě a praxi České republiky“ se zabývá podnikáním na základě živnostenského oprávnění, a to jak samotných fyzických osob, tak i osob podnikajících prostřednictvím společnosti s ručením omezeným.

Diplomová práce se skládá ze dvou hlavních částí. První, teoretická část obsahuje rozbor odborné literatury a jsou zde rovněž analyzovány zákony podstatné pro podnikání na základě živnostenského oprávnění. Stěžejními předpisy jsou zákon o živnostenském podnikání a zákon o obchodních korporacích, který upravuje podnikání osob prostřednictvím obchodních společností včetně společností s ručením omezeným. Na teoretickou část navazuje část praktická, ve které je zhodnocen vývoj počtu podnikatelských subjektů podnikajících na základě živnostenského oprávnění. Dále jsou v této části práce analyzována data získaná dotazníkovým šetřením. Výsledek této práce spočívá v zjištění informovanosti veřejnosti o právní úpravě účinné od 1. 1. 2014 a názoru podnikatelů na ni.

Klíčová slova: podnikání, společnost s ručením omezeným, živnostenský zákon, zákon o obchodních korporacích, podnikatel, fyzická osoba, právnická osoba, jednatel

Trade in Legal Regulation and Practice of the Czech Republic

Summary

This thesis named “Trade in the Legal Regulation and Practice of the Czech Republic” is concerned with the trading activity performed by both natural persons themselves and persons trading by means of limited liability companies.

The thesis is composed of the two main parts. The first, theoretical part contains an analysis of the professional literature and the laws essential for trading are analyzed in this part as well. The two crucial legal regulations are the Trade Licensing Act and the Business Corporations Act which regulates entrepreneurship by means of business corporations including limited liability companies. The practical part is a follow-up to the theoretical part and it evaluates the development of the number of persons carrying on the trade. The data obtained by a questionnaire survey are also analyzed in this part of the thesis. The outcome of the thesis consists in finding out the public awareness of the legal regulation effective as of 1st January 2014 and opinions of entrepreneurs on it.

Keywords: entrepreneurship, trade, business, limited liability company, Trade Licensing Act, Business Corporations Act, entrepreneur, trader, natural person, legal person, executive

Obsah

1	Úvod.....	8
2	Cíl práce a metodika	10
2.1	Cíl práce	10
2.2	Metodika	10
3	Platná právní úprava	12
3.1	Základních pojmy.....	12
3.1.1	<i>Definice fyzické osoby.....</i>	<i>12</i>
3.1.2	<i>Definice právnické osoby</i>	<i>13</i>
3.1.3	<i>Podnikatel</i>	<i>13</i>
3.2	Živnostenské podnikání	14
3.2.1	<i>Definice živnosti.....</i>	<i>14</i>
3.2.2	<i>Činnosti, které nejsou živností.....</i>	<i>15</i>
3.2.3	<i>Subjekty oprávněné provozovat živnost</i>	<i>16</i>
3.2.4	<i>Podmínky provozování živnosti.....</i>	<i>17</i>
3.2.5	<i>Klasifikace druhů živností.....</i>	<i>18</i>
3.2.6	<i>Vznik, změna a zánik živnostenského oprávnění.....</i>	<i>20</i>
3.3	Společnost s ručením omezeným	23
3.3.1	<i>Založení a vznik společnosti.....</i>	<i>23</i>
3.3.2	<i>Společníci ve společnosti.....</i>	<i>30</i>
3.3.3	<i>Orgány společnosti</i>	<i>34</i>
4	Vlastní zpracování.....	40
4.1	Dotazníkové šetření.....	43
4.2	Zhodnocení výsledků dotazníkového šetření	55
4.2.1	<i>Zhodnocení výsledků dotazování fyzických osob</i>	<i>55</i>
4.2.2	<i>Zhodnocení výsledků dotazování právnických osob</i>	<i>56</i>
5	Závěr.....	58
6	Seznam použitých zkratk.....	60
7	Seznam použité literatury a pramenů	61
8	Seznam tabulek	66
9	Seznam grafů	67
10	Přílohy	68

1 Úvod

Podnikatelská činnost tvoří základ každé fungující a prosperující ekonomiky. Tato činnost je pro každý stát mimořádně významná. Podnikatelé svou činností zabezpečují hospodářský růst a jsou činitelem ekonomického rozvoje. Zároveň stát ovlivňuje fungování podniků prostřednictvím legislativy. Úkolem státu je tak i zajištění stabilního podnikatelského prostředí. Za předpokladu, že je podnikání dostatečným způsobem ze strany státu podporováno, může se jako takové uspokojivě rozvíjet.

Stát stanovuje podmínky pro provozování podnikatelské činnosti různými právními předpisy. Právo podnikat v České republice je zakotveno v Listině základních práv a svobod. V jejím ustanovení čl. 26 je upraveno, že: *„Každý má právo na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu, jakož i právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost“*.

Podnikání na základě živnostenského oprávnění je nejrozšířenější formou podnikání v České republice.¹ Po roce 1989 lze v oblasti živnostenského podnikání považovat za zásadní zlom přijetí živnostenského zákona v roce 1991, a to s účinností od 1. 1. 1992. Tento zákon se stal základní právní normou upravující vztahy mezi podnikateli a státem a dále živnostenské podnikání a kontrolu nad dodržováním tohoto zákona. Od tohoto roku byla právní úprava živnostenského podnikání v České republice mnohokrát novelizována. Jedny z posledních významnějších změn přinesly novelizace účinné od 1. 1. 2014, které byly zapříčiněny rekodifikací soukromého práva v České republice.

Oblíbenost živnostenského podnikání v České republice vyjadřuje i vývoj počtu platných živnostenských oprávnění. V registru živnostenského podnikání bylo k 31. 12. 2014 u nás evidováno celkem 3 475 812 platných živnostenských oprávnění,

¹ Roční přehled podnikatelů a živnostníků. Registr živnostenského podnikání [online]. [cit. 20-2-2015]. Dostupné na WWW: <<http://www.rzp.cz/statistikySbj.html>>

z toho 2 773 866 živnostenských oprávnění bylo pro fyzické osoby a 701 946 živnostenských oprávnění pro osoby právnické.²

Z uvedeného vyplývá, že v oblasti živnostenského podnikání je co do počtu významnější složkou podnikání fyzických osob, jejichž živnostenská oprávnění tvoří 79,8 % všech platných oprávnění. Nelze však rozhodně opomenout ani podnikání osob právnických. V České republice je dominující právní formou podnikání mezi obchodními společnostmi společnost s ručením omezeným.

V oblasti podnikání společnosti s ručením omezeným je stěžejním právním předpisem nově vzniklý zákon č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) s účinností od 1. 1. 2014. Tento zákon přinesl významné změny v úpravě podnikání těchto společností.

Počet nově založených kapitálových společností za rok 2014 byl 24 870 a z toho bylo nově založeno 24 266 společností s ručením omezeným. Všechna tato data jasně ukazují, že zájem o podnikání v České republice každým rokem stoupá.

² Roční přehled podnikatelů a živnostníků. Registr živnostenského podnikání [online]. [cit. 20-2-2015]. Dostupné na WWW: <<http://www.rzp.cz/statistikySbj.html>>

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem této diplomové práce je analýza platné právní úpravy živnostenského podnikání na území České republiky s důrazem na novelu živnostenského zákona a rekodifikaci soukromého práva s účinností od 1. 1. 2014. Dále budou vymezeny pojmy z oblasti podnikání na základě živnostenského oprávnění fyzických osob a osob podnikajících prostřednictvím společnosti s ručením omezeným.

Hlavním cílem diplomové práce je zjištění informovanosti podnikajících fyzických osob a právnických osob o změnách v právní úpravě, které jsou účinné od 1. 1. 2014. Dílčím cílem je také zjištění názoru na tyto změny.

2.2 Metodika

Diplomová práce na téma „Živnostenské podnikání v právní úpravě a praxi České republiky“ je rozdělena do dvou hlavních částí. Literární, tedy teoretická, část práce je zpracována na základě studia relevantních literárních zdrojů. Čerpáno je především z pevných knih s ISBN, odborných článků dostupných na internetu a časopisů s ISSN. Neopomenutelným zdrojem je též platná a účinná právní úprava.

Stěžejními zdroji jsou zákon o živnostenském podnikání, který upravuje podmínky živnostenského podnikání a kontrolu nad jejich dodržováním, ať již se jedná o podnikatele – fyzickou osobu nebo právnickou osobu. Dalším důležitým zákonem je zákon o obchodních korporacích, který upravuje práva a povinnosti obchodních společností, do kterých spadá i společnost s ručením omezeným.

Dalším zdrojem informací jsou články v odborných časopisech, které informují mj. o aktuálních změnách a výkladech odborníků.

V praktické části diplomové práce je zahrnuto zhodnocení vývoje počtu vydaných platných živnostenských oprávnění od roku 2008. Dále je v této části práce zhodnocen počet nově založených společností s ručením omezeným po 1. 1. 2014. Tato data jsou pro lepší přehlednost zpracována do tabulek a grafů.

Hlavní pasáž praktické části diplomové práce je zaměřena na získání dat prostřednictvím dotazníkového šetření.

Dotazník byl vytvořen prostřednictvím webové serveru, který umožňuje hromadné rozesílání dotazníku respondentům. Respondenti tak mohli dotazník vyplnit přímo na webových stránkách. Dotazník byl rovněž vytvořen v programu Word a v tištěné podobě předán vybraným respondentům k vyplnění.

Pomocí dotazníkového šetření byla získána především kvantitativní data. Data získaná prostřednictvím dotazníkového šetření byla následně analyzována. Po analýze získaných dat došlo k jejich sumarizaci a transformaci do grafické podoby pro lepší přehlednost.

Po grafickém znázornění dat získaných prostřednictvím dotazníkového šetření následuje jejich celkové shrnutí a zhodnocení. Na základě poznatků plynoucích z dotazníkového šetření jsou vyvozeny závěry.

3 Platná právní úprava

Živnostenské podnikání je nejčastějším způsobem podnikání v České republice. Pro podnikání na základě živnostenského oprávnění je základním právním předpisem zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon upravuje podmínky živnostenského podnikání. Dále stanovuje druhy živností, co je a není živností, podmínky pro provozování živnosti, vznik, změnu a zánik živnostenského oprávnění a živnostenský rejstřík.

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), je stěžejním pramenem pro společnosti s ručením omezeným.

3.1 Základních pojmy

3.1.1 Definice fyzické osoby

Pojem fyzická osoba lze definovat jako právní, tj. abstraktivní a normativní odraz člověka (lidské bytosti) v právních vztazích.³

Občanský zákoník vymezuje pojmy právní osobnost a svéprávnost.

Právní osobnost je dle § 15 odst. 1 ObčZ schopnost mít v mezích právního řádu práva a povinnosti. U fyzických osob právní osobnost vzniká narozením a zaniká smrtí nebo prohlášením za mrtvého. Žádným jiným způsobem nemůže být nikdo své právní osobnosti zbaven.

Svéprávnost dle § 15 občanského zákoníku odst. 2 znamená způsobilost nabývat pro sebe vlastním právním jednáním práva a zavazovat se k povinnostem. Jedná se tedy

³ LAVICKÝ, P., a kol. *Občanský zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2014. 2400 s. 1. vyd. ISBN: 978-80-7400-529-9

o způsobilost právně jednat. Plně svéprávným se člověk stává dovršením osmnácti let věku. Svéprávnost člověka může omezit pouze soud, který o tomto omezení rozhodne.

3.1.2 Definice právnické osoby

Občanský zákoník definuje právnickou osobu jako organizovaný útvar, kterému je zákonem uznána právní osobnost. Právnická osoba je ustanovena zakladatelským právním jednáním (sepsání společenské smlouvy nebo zakladatelské listiny), zákonem, rozhodnutím orgánu veřejné moci, popřípadě jiným způsobem, který je stanoven jiným právním předpisem. Právnická osoba vzniká dnem zápisu do obchodního nebo jiného zákonem určeného rejstříku.

Zákon o obchodních korporacích rozděluje obchodní korporace na obchodní společnosti a družstva. Obchodními společnostmi jsou veřejná obchodní společnost, komanditní společnost (osobní společnost), společnost s ručením omezením, akciová společnost (kapitálové společnosti).

3.1.3 Podnikatel

Ustanovení § 420 odst. 1 ObčZ definuje podnikatele jako osobu, která samostatně vykonává výdělečnou činnost na vlastní účet a odpovědnost živnostenským nebo obdobným způsobem a se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku.

Podle stanoviska Expertní skupiny Komise pro aplikaci nové civilní legislativy je za podnikatele podle § 420 odst. 1 ObčZ považována se zřetelem k této činnosti rovněž osoba, která podniká bez podnikatelského oprávnění, je-li zákonem vyžadováno. Občanský zákoník tak neřeší rozdíl mezi oprávněným a neoprávněným podnikatelem.⁴

⁴ Výkladové stanovisko č. 22 Expertní skupiny Komise pro aplikaci nové civilní legislativy při Ministerstvu spravedlnosti ze dne 9. 4. 2014 - k pojmu podnikatel podle občanského zákoníku [online]. [cit. 10-2-2015]. Dostupné na WWW: <<http://obcanskyzakonik.justice.cz/vykladova-stanoviska/>>

Povaha výkonu činnosti rozhoduje při posouzení, zda konkrétní činnost je podnikáním. Nerozhoduje fakt, zda byla tato činnost pro konkrétní případ povolena. Podnikatelem je tak osoba, bez ohledu na to, zda potřebné podnikatelské oprávnění má či zda k dané činnosti žádné podnikatelské oprávnění potřeba není.

Za podnikatele pro účely ochrany spotřebitele je kromě výše uvedené charakteristiky považována i osoba, která uzavírá smlouvy související s vlastní obchodní, výrobní nebo obdobnou činností či při samotném výkonu svého povolání, popřípadě osoba, která jedná jménem nebo na účet podnikatele.⁵

3.2 Živnostenské podnikání

3.2.1 Definice živnosti

V § 2 ŽZ je definován pojem živnost následujícím způsobem: „*Živností je soustavná činnost provozovaná samostatně vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku za podmínek stanovených tímto zákonem.*“⁶

Požadavek **soustavnosti** ukládá, že živností obecně nemůže být jednorázová nebo nahodilá činnost, i když jinak splňuje všechny ostatní podmínky § 2 ŽZ. Avšak za soustavnou se považuje i ta činnost, která je vykonávána např. sezónně.

Samostatné provozování živnosti nejvíce odlišuje tuto činnost od činnosti zaměstnanecké. Znamená to, že osoba, která živnost provozuje, o své činnosti rozhoduje a sama ji organizuje, zajišťuje ji a realizuje její výsledky.

⁵ PADRNOS, J., Vhled do právní úpravy českého obchodního práva. 1 díl základy podnikání fyzických a právnických osob. Ostrava: Key Publishing s.r.o., 2013 s. 22. ISBN 978-80-7418-180-1

⁶ Ustanovení § 2 zákona č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ÚZ č. 1016, Sagit, 2014, 256 s. ISBN 978-80-7488-042-1

Požadavek provozování živnosti **vlastním jménem** vyjadřuje povinnost provozovat živnost a činit právní úkony při výkonu podnikatelské činnosti pod svou obchodní firmou,⁷ jménem a příjmením nebo názvem.⁸

Provozování živnosti **na vlastní odpovědnost** vyjadřuje odpovědnost za podnikatelské riziko. Podnikatel odpovídá za riziko z výsledku podnikatelské činnosti celým svým majetkem.

Živnost je provozována za účelem **dosažení zisku** a jedná se tak o podstatu činnosti podnikatelského charakteru. V tomto případě není rozhodující, pro jaké účely bude zisk použit. Není rozhodující ani to, zda bylo zisku dosaženo, jelikož stačí pouhý úmysl zisku dosáhnout.

3.2.2 Činnosti, které nejsou živností

Živnostenský zákon vymezuje i ty činnosti, které živnostmi nejsou. Jejich taxativní výčet je uveden v § 3 odst. 1 až 3. Jedná se o činnosti, které pro svůj význam vyžadují zvláštní, náročnější, samostatné zákonné úpravy.

Podle § 3 ŽZ živností není např.:

- provozování činnosti vyhrazené zákonem státu nebo určené právnické osobě,
- využívání výsledků duševní tvůrčí činnosti, chráněných zvláštními zákony, jejich původci nebo autory,⁹
- restaurování kulturních památek nebo jejich částí, které jsou díly výtvarných umění nebo uměleckořemeslnými pracemi,¹⁰

⁷ Pojem obchodní firma je podle § 423 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ÚZ č. 900, Sagit, 2012, 320 s. ISBN 978–80–7208–920–8 definován jako: „*Jméno, pod kterým je podnikatel zapsán do obchodního rejstříku. Podnikatel zároveň nesmí mít více obchodních firem. Obchodní firma nesmí být zaměnitelná s jinou obchodní firmou.*“

⁸ Ustanovení § 132 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ÚZ č. 900, Sagit, 2012, 320 s. ISBN 978–80–7208–920–8 definuje pojem název jako: „*Jméno právnické osoby. Název odlišuje právnickou osobu od jiné osoby a musí obsahovat její právní formu a tento název nesmí být klamavý.*“

⁹ Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů, [zakonyprolidi.cz](http://www.zakonyprolidi.cz) [online]. 2015 [cit. 2015-02-07]. Dostupné na WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-527>>

- výkon kolektivní správy práva autorského a práv souvisejících s právem autorským podle zvláštního právního předpisu,¹¹
- provádění archeologických výzkumů,¹²
- dále jsou to činnosti fyzických osob např. znalců, tlumočnicků, lékařů, přírodních léčitelů, advokátů, notářů, soudních exekutorů, veterinárních lékařů, auditorů, daňových poradců, autorizovaných inspektorů apod.,
- živnostenskému podnikání nepodléhají činnosti vyžadující zvláštní zákonnou úpravu. Jsou to např. činnosti bank, pojišťoven, penzijních fondů, hornická činnost, výroba elektřiny, výroba plynu, prodej nezpracovaných rostlinných a živočišných výrobků z vlastní drobné pěstitelské a chovatelské činnosti fyzickými osobami, provozování rozhlasového a televizního vysílání, zprostředkování zaměstnání, výkon inspekce práce apod.

3.2.3 Subjekty oprávněné provozovat živnost

Ustanovení § 5 ŽZ vyjadřuje zásadu, že tomuto zákonu podléhají jak fyzické, tak i právnické osoby. Živnost mohou tyto osoby provozovat za předpokladu, že splní podmínky stanovené živnostenským zákonem.¹³

Provozovat živnost na území České republiky je umožněno jak české, tak zahraniční osobě. Zahraniční osoba je fyzická osoba, která nemá bydliště na území České republiky, nebo právnická osoba, která nemá sídlo na území České republiky. Zahraniční osoby mohou na území České republiky provozovat živnost ve stejném rozsahu a za stejných podmínek jako osoby české, pokud ze živnostenského nebo jiného

¹⁰ Zákon č. 20/1987 Sb., České národní rady o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, [zakonyprolidi.cz](http://www.zakonyprolidi.cz) [online]. 2015 [cit. 2015-02-5]. Dostupné na WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1987-20>>

¹¹ Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, [zakonyprolidi.cz](http://www.zakonyprolidi.cz) [online]. 2015 [cit. 2015-02-05]. Dostupné na WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-121>>

¹² Ustanovení § 21 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., České národní rady o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, [zakonyprolidi.cz](http://www.zakonyprolidi.cz) [online]. 2015 [cit. 2015-02-5]. Dostupné na WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1987-20>>

¹³ Ustanovení § 5 odst. 1 zákona č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ÚZ č. 1016, Sagit, 2014, 256 s. ISBN 978–80–7488–042–1

zákona nevyplývá jinak. Pro účely živnostenského zákona je za českou osobu považována právnická osoba se sídlem a fyzická osoba s bydlištěm na území České republiky. Bydlištěm se pro účely živnostenského zákona rozumí trvalý pobyt na území České republiky.¹⁴

3.2.4 Podmínky provozování živnosti

Zákon rozděluje podmínky pro provozování živnosti do dvou částí. Jsou to podmínky všeobecné, upravené v § 6 ŽZ, a zvláštní, upravené v § 7 ŽZ.

3.2.4.1 Všeobecné podmínky

Všeobecnými podmínkami pro provozování živnosti dle živnostenského zákona jsou plná svéprávnost a bezúhonnost. Plně svéprávným (jak již bylo uvedeno výše v této práci) se člověk stává dovršením osmnácti let věku. Za bezúhonnou je považována ta osoba, která nebyla pravomocně odsouzena za trestný čin spáchaný úmyslně, jestliže byl trestný čin spáchan v souvislosti s předmětem podnikání. Bezúhonnost je dokládána výpisem z evidence Rejstříku trestů u občanů České republiky.

3.2.4.2 Zvláštní podmínky

Zvláštními podmínkami dle § 7 ŽZ jsou ty, které se týkají odborné nebo jiné způsobilosti. Tyto podmínky se liší dle toho, zda se jedná o živnost řemeslnou, vázanou nebo koncesovanou.¹⁵ Jedná se především o odbornou způsobilost obsaženou v samotném textu zákona¹⁶ a v přílohách¹⁷ živnostenského zákona.

¹⁴ Ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ÚZ č. 1016, Sagit, 2014, 256 s. ISBN 978-80-7488-042-1

¹⁵ HORZINKOVÁ, E., URBAN, V., *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem a judikaturou*. Praha: Linde, 2014. 328 s. ISBN 978-80-7201-942-7

¹⁶ Ustanovení § 21 a § 22 zákona č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ÚZ č. 1016, Sagit, 2014, 256 s. ISBN 978-80-7488-042-1

¹⁷ Přílohy č. 2 a 3 k zákonu č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ÚZ č. 1016, Sagit, 2014, 256 s. ISBN 978-80-7488-042-1

3.2.4.3 Provozování živnosti prostřednictvím odpovědného zástupce

V případě, kdy podnikatel nemá odbornou nebo jinou zvláštní způsobilost k provozování živnosti, může využít osoby odpovědného zástupce. Odpovědný zástupce je fyzická osoba, která vyhovuje podmínkám § 6 a 7 ŽZ.¹⁸ Odpovědný zástupce zodpovídá za řádný provoz živnosti a odpovídá též za dodržování živnostenskoprávních předpisů. K podnikateli je ve smluvním vztahu. Odpovědní zástupce může působit pouze ve čtyřech živnostenských podnicích zároveň.¹⁹ Ustanovení § 11 odst. 3 ŽZ vymezuje osoby, které nemohou být odpovědným zástupcem.

3.2.5 Klasifikace druhů živností

Živnosti lze rozdělit do dvou základních skupin, kterými jsou živnosti ohlašovací a koncesované. Obsahové náplně jednotlivých druhů živností jsou uvedeny v přílohách č. 1-4 k živnostenskému zákonu.²⁰

3.2.5.1 Živnosti ohlašovací

V případě splnění stanovených podmínek mohou být ohlašovací živnosti provozovány na základě ohlášení. Ohlašovací živnosti se dále dělí na řemeslné, vázané a volné.²¹

Výčet **řemeslných živností** je uveden v příloze č. 1 k živnostenskému zákonu. Pro provozování řemeslné živnosti je nutné splnění nejen všeobecných podmínek pro provozování živnosti, ale dále musejí být splněny zvláštní podmínky, kterými jsou odborná nebo jiná způsobilost. Tato způsobilost se prokazuje příslušnými doklady. Základním dokladem pro prokázání odborné způsobilosti je řádné ukončení

¹⁸ HORZINKOVÁ, E., URBAN, V., *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem a judikaturou*. Praha: Linde, 2014. s. 58. ISBN 978-80-7201-942-7

¹⁹ Ustanovení § 11 odst. 1 zákona č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ÚZ č. 1016, Sagit, 2014, 256 s. ISBN 978-80-7488-042-1

²⁰ Nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností, zakonyprolidi.cz [online]. 2015 [cit. 2015-02-06]. Dostupné na WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-278>>

²¹ Ustanovení § 19 zákona č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ÚZ č. 1016, Sagit, 2014, 256 s. ISBN 978-80-7488-042-1

středoškolského vzdělání s výučním listem v příslušném oboru, nebo jiné odborné vzdělání a požadovaná praxe.²²

Živnosti vázané jsou uvedeny v příloze č. 2 živnostenského zákona. Tuto živnost může podnikatel provozovat, pokud splní všeobecní podmínky a zvláštní podmínky pro provozování živnosti, to znamená, že prokáže odbornou způsobilost, která je upravena v příloze č. 2 živnostenského zákona nebo je upravena zvláštními právními předpisy.

Živnost volná zahrnuje všechny obory činností výrobních, obchodních a poskytujících služby, které jsou živnostmi, ale nejsou uvedeny v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona. Obory činností, které spadají do volných živností, jsou uvedeny v příloze č. 4 ŽZ. Pro provozování volné živnosti není vyžadováno prokázání odborné ani jiné způsobilosti. Pro získání živnostenského oprávnění k provozování volné živnosti stačí splnění všeobecných podmínek.²³

3.2.5.2 Živnosti koncesované

Živnosti koncesované jsou uvedeny v příloze č. 3 živnostenského zákona. Živnostenský zákon odkazuje v případě živností koncesovaných na přílohu č. 3 i v případě odborné způsobilosti k provozování živnosti koncesované. Pro provozování koncesované živnosti je potřebný i souhlas orgánu státní správy, který se k žádosti o koncesi vyjadřuje a rozhoduje o jejím udělení.

²² Ustanovení § 21 zákona č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ÚZ č. 1016, Sagit, 2014, 256 s. ISBN 978-80-7488-042-1

²³ HORZINKOVÁ, E., URBAN, V., *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem a judikaturou*. Praha: Linde, 2014. 328 s. ISBN 978-80-7201-942-7

3.2.6 Vznik, změna a zánik živnostenského oprávnění

Možnost živnostenského podnikání je vázána na existenci živnostenského oprávnění. Jedná se o subjektivní právo podnikatele provozovat živnost.²⁴

3.2.6.1 Vznik živnostenského oprávnění

Pokud se fyzická nebo právnická osoba rozhodne provozovat ohlašovací živnost, musí toto ohlásit živnostenskému úřadu. Rovněž osoba, která hodlá provozovat koncesovanou živnost, musí podat žádost o vydání koncese u živnostenského úřadu.

Toto lze učinit i prostřednictvím kontaktních míst veřejné správy.²⁵ Kontaktními místy veřejné správy jsou např. krajské úřady, obecní úřady, úřady městských částí, či držitel poštovní licence. Za ohlášení živnosti nebo přijetí žádosti o koncesi se platí poplatek ve výši 1000 Kč.²⁶ Osoba, která využije přijetí podání v kontaktním místě, musí současně uhradit správní poplatek ve výši 50 Kč.²⁷

Pro usnadnění vstupu do podnikání byla dle směrnice Evropské unie²⁸ zřízena Jednotná kontaktní místa. Významnou funkcí jednotných kontaktních míst je předávání žádostí o vydání oprávnění v oblasti služeb příslušným úřadem. Zájemce o podnikání může při žádosti o vydání oprávnění využít internetový formulář, který po vyplnění podepíše pomocí elektronického podpisu a odešle na elektronickou podatelnu. Jednotné kontaktní

²⁴ HORZINKOVÁ, E., URBAN, V., *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem a judikaturou*. Praha: Linde, 2014. 328 s. ISBN 978-80-7201-942-7

²⁵ Kontaktní místa veřejné správy vymezená zákonem č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně dalších souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, [zakonyprolidi.cz](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-365) [online]. 2015 [cit. 2015-03-02]. Dostupné na WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-365>>

²⁶ Příloha část I položka 24 a) a c) zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, [zakonyprolidi.cz](http://www.zakonyprolidi.cz) [online]. 2015 [cit. 2015-02-21]. Dostupné na WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-634>>

²⁷ Příloha část I položka 24 i) zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, [zakonyprolidi.cz](http://www.zakonyprolidi.cz) [online]. 2015 [cit. 2015-02-21]. Dostupné na WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-634>>

²⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu (Úř. věst. L 376 ze dne 27.12.2006), [online]. 2015 [cit. 2015-02-03]. Dostupné na WWW: <<http://eurlex.europa.eu/legalcontent/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006L0123&from=CS>>

místo se pak již postará o doručení žádosti příslušnému úřadu, v případě ohlášení živnosti živnostenskému úřadu.²⁹

Fyzická osoba v ohlášení živnosti u živnostenského úřadu musí uvést náležitosti, které jsou uvedeny v ustanovení § 45 odst. 2 ŽZ. Ohlašovatel má povinnost uvést osobní údaje, údaje o odpovědném zástupci, provozuje-li živnost jeho prostřednictvím. Právnická osoba musí v ohlášení uvést údaje dané v § 45 odst. 3 ŽZ.

Ustanovení § 45 odst. 4 ŽZ vymezuje požadavek na uvedení předmětu podnikání, a to s dostatečnou určitostí a jednoznačností. U volné živnosti to znamená, že ohlašovatel má povinnost uvést ty obory činností, které bude v rámci svého podnikání vykonávat, a to v souladu s názvem oboru činnosti uvedeným v příloze č. 4 ŽZ. V případě ohlášení řemeslné a vázané živnosti jsou pro ohlášení směrodatné názvy předmětu podnikání obsažené v příloze č. 1 a 2 ŽZ.

V případě živnosti koncesované platí obdobné povinnosti jako u ohlášení živnosti. V žádosti o koncesi je třeba uvést předmět podnikání v úplném nebo částečném rozsahu podle přílohy č. 3 ŽZ.

Živnost ohlašovací vzniká dnem ohlášení. Vznikem živnosti koncesované se rozumí den nabytí právní moci rozhodnutí živnostenského úřadu o udělení koncese.

3.2.6.2 Změna živnostenského oprávnění

Pokud dojde ke změně a doplnění ve věcech týkajících se údajů a dokladů, které jsou stanoveny pro ohlášení živnosti, je podnikatel povinen tyto změny oznámit a předložit doklady o nich do 15 dnů ode dne jejich vzniku. To neplatí, pokud jde o změny a

²⁹ Jednotná kontaktní místa. Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky [online]. [cit. 29-2-2015]. Dostupné na WWW: <<http://www.mpo.cz/dokument70853.html>>

doplnění již zapsané v obchodním rejstříku, základních registrech³⁰ nebo v informačním systému evidence obyvatel.³¹

3.2.6.3 Zánik živnostenského oprávnění

Ustanovení § 57 ŽZ stanovuje způsoby zániku živnostenského oprávnění. Těmito způsoby jsou:

- *smrt podnikatele* - pokud není v provozování živnosti pokračováno podle § 13 ŽZ,
- *zánik právnické osoby* - při zániku právnické osoby lze v provozování živnosti pokračovat za podmínek obsažených v § 14 ŽZ,
- *uplynutím doby, bylo-li živnostenské oprávnění omezeno na dobu určitou* – jestliže podnikatel před uplynutím této doby oznámí změnu data ukončení nebo požádá o změnu rozhodnutí o udělení koncese, nedojde k zániku oprávnění,
- *výmaz zahraniční osoby povinné zapsané v obchodním rejstříku nebo jejího předmětu podnikání z obchodního rejstříku,*
- *stanovení zvláštního právního předpisu,*
- *rozhodnutí živnostenského úřadu o zrušení živnostenského oprávnění* - takto může být učiněno na základě projevu vůle podnikatele, tj. na žádost podnikatele, nebo je-li zrušení oprávnění krajním důsledkem závažného porušení zákona ze strany podnikatele.

³⁰ Mezi základní registry podle § 3 zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech, zakonyprolidi.cz [online]. 2015 [cit. 2015-02-24]. Dostupné na WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-111>> patří:

- a) Základní registr obyvatel
- b) Základní registr právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci
- c) Základní registr územní identifikace, adres a nemovitostí
- d) Základní registr agend veřejné moci a některých práv a povinností

³¹ Ustanovení § 3 zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), zakonyprolidi.cz [online]. 2015 [cit. 2015-02-21]. Dostupné na WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-133>>

3.3 Společnost s ručením omezeným

Společnost s ručením omezeným je nejrozšířenější formou obchodní společnosti v České republice. Upravuje ji zákon o obchodních korporacích a obecně i občanský zákoník. Společnost s ručením omezeným je zákonem považována za kapitálovou společnost, avšak vykazuje i rysy osobní společnosti.

Společníci ve společnosti s.r.o. ručí společně a nerozdílně do výše, v jaké nesplnili vkladové povinnosti podle stavu zapsaného v obchodním rejstříku v době, kdy byli věřitelem vyzváni k plnění.

Samotný zákon o obchodních korporacích je rozdělen do několika částí. Pro společnost s ručením omezeným jsou stěžejní části Hlava I (§1 - §94), která definuje společná ustanovení a dále Hlava IV (§132 – 242), která se dále zabývá konkrétně společností s ručením omezeným. Není však možné opomenout ani úpravu právnických osob, resp., v případě obchodních společností, korporací, v občanském zákoníku.

3.3.1 Založení a vznik společnosti

V případě, kdy společnost s ručením omezeným zakládá více společníků, zakládá se tato společnost společenskou smlouvou, která vyžaduje formu veřejné listiny. Pokud by společnost založil jediný zakladatel, zakládá se tato společnost zakladatelskou listinou též ve formě veřejné listiny.³² Zákon používá pojem „společenská smlouva“ i pro označení zakladatelské listiny,³³ a z tohoto důvodu jsou takto formulovány i následující části této práce, neplyne-li z kontextu něco jiného.

³² Ustanovení § 8 zákona č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ÚZ č. 1013, Sagit, 2014, 288 s. ISBN 978–80–7488–039–1

³³ Ustanovení § 3 odst. 3 zákona č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ÚZ č. 1013, Sagit, 2014, 288 s. ISBN 978–80–7488–039–1

Samotný vznik společnosti je dnem zápisu s.r.o. do obchodního rejstříku. Při procesu založení je nutno vykonat následující úkony:

- uzavřít společenskou smlouvu, nebo sepsat zakladatelskou listinu,
- složit základní jmění společnosti, nebo jeho část,
- získat živnostenské oprávnění,
- nechat zapsat společnost do obchodního rejstříku,
- nechat registrovat společnost u finančního úřadu.

3.3.1.1 Společenská smlouva

Pokud společnost s ručením omezeným zakládají dva a více společníků, je tedy zakladatelským dokumentem společenská smlouva. Společenská smlouva musí mít formu veřejné listiny, tedy notářského zápisu.³⁴

Náležitosti společenské smlouvy

Zakladatelské právní jednání má podle § 123 odst. 1 ObčZ základní náležitosti. Dle tohoto ustanovení musí být určen název, sídlo právnické osoby, předmět činnosti, statutární orgán a jak se vytváří a kdo jsou první členové statutárního orgánu. Toto však z části nahrazuje a z části doplňuje § 146 ZOK.³⁵

Údaje, které obsahuje společenská smlouva po celou dobu trvání

a) Firma, sídlo a předmět podnikání nebo činnosti

Podle § 423 ObčZ se firmou rozumí jméno, pod kterým je společnost zapsána do obchodního rejstříku. Tato společnost však nesmí mít více obchodních firem. Firma nesmí být zaměnitelná s jinou firmou a nesmí působit klamavě. Firma dále musí

³⁴ Ustanovení §776 odst. 2 zákona č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ÚZ č. 1013, Sagit, 2014, 288 s. ISBN 978-80-7488-039-1

³⁵ BĚLOHLÁVEK, A., J., a kolektiv, *Komentář k zákonu o obchodních korporacích*. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2013. 2736 s. ISBN 978-80-7380-451-0

obsahovat označení „společnost s ručením omezeným“, to lze nahradit zkratkami „spol. s r.o. nebo „s.r.o.“.³⁶

Sídlo společnosti je určeno adresou, která je zapsána ve veřejném rejstříku.³⁷ Pro podnikatele je tímto obchodní rejstřík. Pokud společnost uvádí jako své sídlo jiné místo než je to skutečné, může se každý dovolat i jejího skutečného sídla.³⁸

Předmětem podnikání tedy mohou být nejen činnosti, které jsou vykonávány dle živnostenského zákona, ale i činnosti prováděné na základě oprávnění dle jiných předpisů např. podle zákona o advokacii³⁹ nebo zákona o daňovém poradenství.⁴⁰ Předmět činnosti bude stanoven v případě, že společnost bude založena za jiným účelem, než je podnikání.⁴¹

b) Výše základního kapitálu a výše vkladů

Základní kapitál obchodní korporace je podle obecného ustanovení § 30 ZOK souhrn všech vkladů. Společnost s ručením omezeným má základní kapitál v českých korunách.

Výše vkladu je jednou z významných změn pro společnost s ručením omezeným. Ustanovení § 142 ZOK uvádí, že minimální výše vkladu je 1 Kč, pokud společenská

³⁶ Ustanovení § 132 odst. zákona č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ÚZ č. 1013, Sagit, 2014, 288 s. ISBN 978–80–7488–039–1

³⁷ Veřejným rejstříkem je podle zákona o veřejných rejstřících: spolkový rejstřík, nadační rejstřík, rejstřík ústavů, rejstřík společenství vlastníků jednotek, obchodní rejstřík a rejstřík obecně prospěšných společností. Jedná se o informační systém veřejné správy, který je veden v elektronické podobě a vede jej rejstříkový soud.

³⁸ Ustanovení § 429 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ÚZ č. 900, Sagit, 2012, 320 s. ISBN 978–80–7208–920–8

³⁹ Zákon č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů, zakonyprolidi.cz [online]. 2015 [cit. 2015-02-05]. Dostupné na WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1996-85>>

⁴⁰ Zákon č. 523/1992 Sb., České národní rady o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců České

Republiky, ve znění pozdějších předpisů, zakonyprolidi.cz [online]. 2015 [cit. 2015-02-10]. Dostupné na WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-523>>

⁴¹ ŠTENGLOVÁ, I. a kol. *Zákon o obchodních korporacích. Komentář*. Praha: C.H. Beck, 2013. 994 s. ISBN 978-80-7400-480-3

smlouva neurčí, že je tato částka vyšší. Vkladem je podle ustanovení § 15 ZOK peněžní vyjádření hodnoty předmětu vkladu. Společník může svou vkladovou povinnost splnit buď splacením výše vkladu v penězích (jedná se o peněžitý vklad) nebo vnesením jiné penězi ocenitelné věci do společnosti (nepeněžitý vklad).

c) Údaje o společnících

Společníci musí být identifikováni, a to uvedením jména a bydliště nebo sídla. Společníci jsou zapsáni v seznamu společníků, který vede společnost (§ 139 a násl. ZOK).

d) Údaje o podílech

Zákon umožňuje vznik více druhů podílů. Ve společenské smlouvě se musí tyto podíly nejen označit, ale také přesně popsat práva a povinnosti, které jsou s tímto podílem spojeny. Společenská smlouva dále obsahuje údaje o vydání kmenových listů,⁴² pokud budou kmenové listy vydány. Dále musí být ve společenské smlouvě zapsáno, na které podíly se tyto kmenové listy vážou.

e) Počet jednatelů a způsob jejich jednání

Jednatel je statutárním orgánem společnosti s ručením omezeným.⁴³ Společenská smlouva vymezení počet jednatelů a způsob jejich jednání. Jednatelé tvoří kolektivní nebo individuální orgán ve smyslu § 152 odst. 1 ObčZ.

Další údaje při založení společnosti

Při založení společnosti obsahuje společenská smlouva také následující údaje.

⁴² Definici pojmu kmenový list se věnuje kapitola 3.3.2.1. Podíl společníka této práce

⁴³ Ustanovení § 194 zákona č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ÚZ č. 1013, Sagit, 2014, 288 s. ISBN 978-80-7488-039-1

a) Vkladová povinnost

Účelem závazání se ke vkladové povinnosti je, nabytí nebo zvýšení účasti společníka v obchodní korporaci. Společenská smlouva musí při založení obsahovat vkladovou povinnost jednotlivých zakladatelů a to včetně lhůty pro splacení.

b) Údaje o nepeněžitých vkladech a znalci

Pokud je do společnosti vložen nepeněžitý vklad, musí být tento vklad popsán a oceněn. Ocenění nepeněžitého vkladu provádí znalec a uvede tak ve svém znaleckém posudku.

c) Určení správce vkladů

Pověřený správce vkladů podle ustanovení § 18 ZOK přijímá a spravuje splacené nebo vnesené předměty vkladů před vznikem společnosti. Správcem vkladů může být i zakladatel nebo jeden ze zakladatelů společnosti.

d) Obsazení funkcí

Společenská smlouva uvádí pouze údaje o tom, kdo je určen jednatelem či jednatelem společnosti. Samotná funkce jednatele je upravena v § 194 ZOK, a proto je ve společenské smlouvě povinně uvedena pouze identifikace jednatelů.

Dalším, fakultativně zřizovaným, orgánem společnosti může být dozorčí rada, která se řídí ustanovením § 201 ZOK, pokud ji společnost zřídí.

Vypuštění nepotřebných údajů

Podle § 146 odst. 3 ZOK je stanovena možnost, že po vzniku společnosti lze ze společenské smlouvy vypustit ty údaje, které byly potřebné pro vznik společnosti a

nejsou pro další její trvání potřebné a byly splněny vkladové povinnosti všech společníků. Toto vypuštění údajů však není změnou společenské smlouvy.⁴⁴

3.3.1.2 Splacení základního kapitálu společnosti

Před vznikem obchodní korporace, tedy do doby než je společnost zapsána do obchodního rejstříku, nemá právní osobnost.⁴⁵ Do té doby tedy nemůže spravovat svůj vlastní majetek. Z toho důvodu se před vznikem společnosti pověřuje správou splacených a vnesených předmětů vkladů pověřený správce vkladů. Tento správce vkladů je pověřený zakladateli společenskou smlouvou.⁴⁶

V případě kapitálových společností se peněžitý vklad splácí na zvláštní účet banky nebo spořitelního a úvěrového družstva, který zřídí správce vkladů. Banka neumožní s těmito finančními prostředky nakládat dříve, než společnost vznikne. Výjimkou je použití prostředků na úhradu zřizovacích výdajů.⁴⁷

Zákon pouze upravuje minimální výši vkladu společníka. Nemůže být podíl ve společnosti bez vkladu, ale může být podíl s různými vklady. Výše vkladu a tedy i základního kapitálu musí být vyjádřena v korunách. Výši vkladu nelze snížit pod minimální hranici, kterou je 1 Kč. Vkladové povinnosti nemůže být společník zproštěn.

Součet jednotlivých vkladů dává výši základního kapitálu, který je zapsán v obchodním rejstříku.

⁴⁴ BĚLOHLÁVEK, A., J., a kolektiv, *Komentář k zákonu o obchodních korporacích*. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2013. 2736 s. ISBN 978-80-7380-451-0

⁴⁵ Ustanovení § 126 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ÚZ č. 900, Sagit, 2012, 320 s. ISBN 978-80-7208-920-8

⁴⁶ ŠTENGLOVÁ, I. a kol. *Zákon o obchodních korporacích. Komentář*. Praha: C.H. Beck, 2013. 994 s. ISBN 978-80-7400-480-3

⁴⁷ Ustanovení § 23 odst. 1 zákona č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ÚZ č. 1013, Sagit, 2014, 288 s. ISBN 978-80-7488-039-1

Nepeněžitý vklad musí být do společnosti vnesen ještě před jejím vznikem, což se musí stát před podáním návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku.⁴⁸ Pokud se tak neučiní, jedná se o nesplnění podmínek pro zápis. U peněžitého vkladu je tento požadavek ve výši 30 % na každý jednotlivý vklad. Peněžitý vklad se splácí na účet v bance zřízený správcem vkladů.⁴⁹

3.3.1.3 Získání živnostenského oprávnění

Pokud je společnost založena za účelem podnikání, potřebuje oprávnění k tomuto podnikání. Nejčastěji tak bývá využíváno živnostenské oprávnění. O živnostenském oprávnění bylo pojednáno výše v této práci v kapitole 3.2.6. Vznik, změna a zánik živnostenského oprávnění.

3.3.1.4 Zápis společnosti do obchodního rejstříku

Návrh na zápis společnosti do obchodního rejstříku musí být podán do 6 měsíců ode dne jejího založení, tedy od podepsání společenské smlouvy, popř. pořízení zakladatelské listiny. Tato lhůta může být společenskou smlouvou změněna. Zápis do obchodního rejstříku se provádí ke dni určenému v návrhu na zápis. V případě, kdy není dodržena lhůta na podání návrh na zápis, platí, že nastávají účinky jako při odstoupení od smlouvy.⁵⁰

Návrh na zápis do obchodního rejstříku bude přijat v případě, jestliže:

- byl podán osobou, která je k návrhu oprávněna,
- návrh byl podán předepsaným způsobem – předepsaný formulář,
- návrh obsahuje všechny náležitosti,

⁴⁸ Ustanovení § 23 odst. 2 zákona č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ÚZ č. 1013, Sagit, 2014, 288 s. ISBN 978-80-7488-039-1

⁴⁹ ŠTENGLOVÁ, I. a kol. *Zákon o obchodních korporacích. Komentář*. Praha: C.H. Beck, 2013. 994 s. ISBN 978-80-7400-480-3

⁵⁰ Ustanovení § 9 zákona č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ÚZ č. 1013, Sagit, 2014, 288 s. ISBN 978-80-7488-039-1

- k návrhu byly připojeny listiny, jimiž mají být doloženy údaje o zapisovaných skutečnostech.⁵¹

Návrh na zápis do obchodního rejstříku musí být podán rejstříkovému soudu. Je možný i tzv. přímý zápis notáře.⁵² Soud poté vyrozumí účastníky řízení o zápisu do obchodního rejstříku tím, že jim zašle výpis z rejstříku obsahující tento zápis.⁵³

3.3.2 Společníci ve společnosti

3.3.2.1 Podíl společníka

Podle § 31 ZOK lze podíl definovat jako účast v obchodní korporaci a zní vyplývající práva a povinnosti. Jedná se o kvalitativní identifikátor společníka ve společnosti.⁵⁴

Můžeme dále rozlišit kvantitativní a kvalitativní stránku obchodního podílu. Kvalitativní stránkou podílu je např. podíl na zisku, na likvidačním zůstatku, ale i nemajetkové právo podílet se na řízení společnosti. Kvantitativní stránka je vyjádřena výší obchodního podílu.⁵⁵

Je zavedena širší využitelnost podílu, kdy společnost může povolit emisi více druhů podílů. To má vést ke zvýšení atraktivity společnosti s ručením omezeným.⁵⁶ Společník může podle ustanovení § 135 odst. 2 ZOK vlastnit více podílů a to i různé druhy těchto podílů, určí-li tak společenská smlouva. Podíl společníka může být představován

⁵¹ ŠTENGLOVÁ, I. a kol. *Zákon o obchodních korporacích. Komentář*. Praha: C.H. Beck, 2013. 994 s. ISBN 978-80-7400-480-3

⁵² Ustanovení § 108-118 zákona č. 304/2013 Sb. o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, [zakonyprolidi.cz](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-304) [online]. 2015 [cit. 2015-02-20]. Dostupné na WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-304>>

⁵³ ROZEHNAL, A. in BĚLOHLÁVEK, A. J. a kol. *Komentář k zákonu o obchodních korporacích*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 2733 s. ISBN 978-80-7380-451-0.

⁵⁴ HÓTOVÁ, R., in BĚLOHLÁVEK, A. J. a kol. *Komentář k zákonu o obchodních korporacích*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. s. 657. ISBN 978-80-7380-451-0.

⁵⁵ Tamtéž

⁵⁶ Důvodová zpráva zákona č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR [online]. 2015 [cit. 2015-03-03]. Dostupné na WWW: <http://www.anag.cz/Files/file/duvodova_obchkor.pdf>

cenným papírem, určí-li tak společenská smlouva. V případě společnosti s ručením omezeným je tímto cenným papírem kmenový list.

Převod podílu

Ustanovení zákona o obchodních korporacích rozlišuje dva druhy převodu podílu a to, převod podílu v rámci společnosti na některého z jiných společníků a převod podílu na třetí osobu vně společnosti.⁵⁷

Zákon však současně nedává společnosti prostor k tomu, aby toto právo společníka ve společenské smlouvě vyloučila. Podíl ve společnosti se tak stává vždy převoditelný a společnost jej tak nemůže učinit neprevoditelným. Maximální omezení převodu podílu tak představuje podmínění převoditelnosti se souhlasem jiného orgánu společnosti.⁵⁸

Kmenový list

Vydávání kmenových listů je radikální změnou v zákonné úpravě společnosti s ručením omezeným. Kmenový list představuje podíl ve společnosti. Jedná se o fakultativní cenný papír, kdy společnost může, ale nemusí tento cenný papír vydat. Kmenový list je cenným papírem na řad a nelze jej vydat jako zaknihovaný.⁵⁹ Kmenový list je převoditelný rubopisem a převod nastává okamžikem předání kmenového listu jeho nabyvateli. Převod kmenového listu je podmíněn ustanovením § 210 ZOK, kdy pro účinnost převodu kmenového listu je vyžadováno oznámení změny společníka a předložení kmenového listu společnosti.

⁵⁷ Ustanovení § 207 a násl. zákona č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ÚZ č. 1013, Sagit, 2014, 288 s. ISBN 978–80–7488–039–1

⁵⁸ HAMPEL, Petr. NOZ v praxi: Podíl ve společnosti s ručením omezeným. Bulletin advokacie [online]. [cit. 10-3-2015]. Dostupné na WWW: <<http://www.bulletin-advokacie.cz/noz-v-praxi-podil-ve-spolecnosti-s-rucenim-omezenym?browser=full>>

⁵⁹ Ustanovení § 137 odst. 3 zákona č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ÚZ č. 1013, Sagit, 2014, 288 s. ISBN 978–80–7488–039–1

3.3.2.2 Práva a povinnosti společníků ve společnosti

Každý ze společníků ve společnosti má určitá práva a povinnosti.

Právo na podíl na zisku

Právo na podíl na zisku je základním právem každého společníka.⁶⁰ Podmínkou pro realizace toho práva je skutečnost, že společnost dosáhla zisku a že část zisku byla určena k rozdělení mezi společníky. Rozhodování o rozdělení zisku patří do působnosti valné hromady společnosti. Ta o takovýchto záležitostech rozhoduje prostou většinou hlasů, pokud společenská smlouva nestanoví jinak.⁶¹ Každému společníkovi přísluší takový podíl ze zisku, který je mu určen podle poměru svých podílů, ledaže společenská smlouva určí jinak.

Změna podílu na zisku zakotvená ve společenské smlouvě musí respektovat zásady poctivého obchodního styku, dobrých mravů a též rovného zacházení se společníky. Je nepřijatelné, aby společenskou smlouvou byl některým společníkům přiznán větší podíl na zisku bez racionálního důvodu.⁶²

Právo na převod uvolněného podílu a vypořádací podíl

Podíl společníka, kterému zanikla účast ve společnosti, je nazýván jako uvolněný podíl. Tento podíl přechází na společnost, která se nestává jejím vlastníkem, ale společnost s uvolněným podílem nakládá jako zmocněnec ve prospěch společníka, jehož účast ve společnosti zanikla. Ostatní společníci mají na tento uvolněný podíl předkupní právo. Pokud toto předkupní právo využije více společníků, rozdělí se uvolnění podíl mezi ně podle poměru jejich podílů ve společnosti. Společnost je povinna uvolněný podíl prodat

⁶⁰ Ustanovení § 161 odst. 1 zákona č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ÚZ č. 1013, Sagit, 2014, 288 s. ISBN 978-80-7488-039-1

⁶¹ Ustanovení § 170 zákona č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ÚZ č. 1013, Sagit, 2014, 288 s. ISBN 978-80-7488-039-1

⁶² BĚLOHLÁVEK, A. J. a kol. *Komentář k zákonu o obchodních korporacích*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 2733 s. ISBN 978-80-7380-451-0

nejméně za přiměřenou cenu bez zbytečného odkladu.⁶³ Pokud není předkupní právo využito, může být uvolněný podíl prodán třetí osobě.⁶⁴

Právo na podíl na likvidačním zůstatku

Právo na podíl na likvidačním zůstatku vzniká se zákona podle § 37 ZOK. Samotné právo na vyplacení podílu na likvidačním zůstatku však vzniká podle § 242 ZOK při předložení kmenových listů společníkem po výzvě likvidátora. Do té doby se společník nemůže domáhat výplaty svého podílu na likvidačním zůstatku.

Povinnost loajality

Z ustanovení § 212 ObčZ vyplývá povinnost společníka chovat čestně a zachovávat vnitřní řád společnosti. Každý společník má zároveň právo, aby s ním bylo jednáno spravedlivě, aby žádný ze společníků nebyl bezdůvodně zvýhodňován nebo znevýhodňován.⁶⁵

Vkladová povinnost

Vkladová povinnost je jednou ze základních povinností společníka. Výše vkladové povinnosti se uvádí ve společenské smlouvě, jak již bylo pojednáno výše v této práci (viz kapitola 3.3.1.1 Společenská smlouva). Ustanovení § 150 odst. 1 ZOK ukládá splnění vkladové povinnosti do lhůty 5 let od založení společnosti. Tato lhůta je zákonem uváděna jako maximální, pokud není udán limit pro splnění vkladové povinnosti ve společenské smlouvě. To však platí pro peněžité vklady. Nepeněžité vklad musí být do společnosti vnesen před jejím vznikem.

⁶³ BĚLOHLÁVEK, A., ROZEHNAL, A., in BĚLOHLÁVEK, A. J. a kol. *Komentář k zákonu o obchodních korporacích*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 2733 s. ISBN 978-80-7380-451-0

⁶⁴ ŠTENGLOVÁ, I. a kol. *Zákon o obchodních korporacích. Komentář*. Praha: C.H. Beck, 2013. 994 s. ISBN 978-80-7400-480-3

⁶⁵ LAVICKÝ, P., a kol. *Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1-654). Komentář*. Praha : C.H. Beck, 2014. s. 1077. ISBN 978-80-7400-529-9

Z ustanovení § 150 odst. 2 ZOK je zřejmé, že vkladové povinnosti nemůže být společník zbaven. Jediným případem, kdy může být snížena vkladová povinnost společníka je ten, kdy je snižován základní kapitál společnosti.⁶⁶

Povinnost ručení

Již ze samotného názvu společnost s ručením omezeným vyplývá, že podstatou takové společnosti je omezené ručení společníků. Společníci ručí za dluhy společnosti podle §132 ZOK do výše nesplněných vkladových povinností podle stavu zapsaného v obchodním rejstříku.

V případě ručení společníků v s.r.o. se jedná o ručení solidární, kdy společníci ručí do výše, v jaké nesplnili vkladové povinnosti souhrnně. Věřitel může k ručení vyzvat kohokoliv ze společníků a nezáleží na tom, zda už splnil nebo nesplnil svou vkladovou povinnost.⁶⁷

Ručení společníků zaniká okamžikem úplného splacení základního kapitálu, resp. jeho zápisem do obchodního rejstříku. Tento fakt sice není zákonem výslovně formulován, avšak výkladem §132 ZOK lze toto tvrzení přijmout.⁶⁸

3.3.3 Orgány společnosti

Společnost s ručením omezeným má určitou organizační strukturu. Společnost proto zřizuje orgány, které mají působnost jak v rámci společnosti, tak ve vztahu k třetím osobám. Orgány společnosti s ručením omezeným lze rozdělit na povinné, které musí společnost mít vždy (valná hromada, jednatel, případně jednatelé) a nepovinné, které společnost mít nemusí (dozorčí rada).

⁶⁶ Důvodová zpráva zákona č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR [online]. 2015. s. 41 [cit. 2015-03-03]. Dostupné na WWW: <http://www.anag.cz/Files/file/duvodova_obchkor.pdf>

⁶⁷ ŠTENGLOVÁ, I. a kol. *Zákon o obchodních korporacích. Komentář*. Praha: C.H. Beck, 2013. s. 272. ISBN 978-80-7400-480-3

⁶⁸ Tamtéž

3.3.3.1 Valná hromada

Ve společnosti s ručením omezeným, protože se jedná o kapitálovou společnost, je jejím nejvyšším orgánem valná hromada.⁶⁹ Jedná se o povinně vytvářený orgán společnosti. Členové valné hromady v souladu s § 151 odst. 1 ObčZ zákonem stanoveným způsobem a v mezích jeho působnosti rozhodují za společnost a nahrazují její vůli.

Valná hromada je tvořena všemi společníky obchodní korporace, kteří prostřednictvím tohoto orgánu, vykonávají své právo podílet se na řízení společnosti. Valná hromada je vždy orgánem kolektivním. V případě, kdy má společnost pouze jediného společníka, valná hromada se nevytváří a její činnost vykonává právě jeden společník.⁷⁰

Jedním ze základních práv každého společníka je účastnit se jednání valné hromady a podílet se na jejím rozhodování o záležitostech společnosti. Společník může toto právo realizovat osobně (svou přítomností na jednání valné hromady), s využitím technických prostředků, nebo prostřednictvím zástupce. Pokud společník jedná prostřednictvím zástupce, musí být písemně udělena plná moc, ze které vyplývá, zda byla udělena na zastoupení jedné nebo více valných hromadách.⁷¹

Z ustanovení § 169 ZOK vyplývá, že každý společník má jeden hlas na každou 1 Kč vkladu, pokud společenská smlouva nestanoví jinak. Valná hromada je usnášeníschopná v přítomnosti společníků, kteří mají alespoň polovinu všech hlasů. Valná hromada rozhoduje prostou většinou hlasů, to znamená většinou hlasů přítomných společníků, pokud společenská smlouva nestanoví jinak.

⁶⁹ Ustanovení § 44 odst. zákona č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ÚZ č. 1013, Sagit, 2014, 288 s. ISBN 978-80-7488-039-1

⁷⁰ Ustanovení § 12 odst. 1 zákona č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ÚZ č. 1013, Sagit, 2014, 288 s. ISBN 978-80-7488-039-1

⁷¹ Ustanovení § 168 odst. 1 zákona č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ÚZ č. 1013, Sagit, 2014, 288 s. ISBN 978-80-7488-039-1

Souhlas alespoň dvoutřetinové většiny hlasů všech společníků je podle § 171 odst. 1 ZOK vyžadován v případě, jedná-li se o hlasování o:

- přijetí rozhodnutí o změně obsahu společenské smlouvy,
- rozhodnutí, jehož důsledkem se mění společenská smlouva,
- rozhodnutí o připuštění nepeněžitého vkladu či o možnosti započtení peněžité pohledávky vůči společnosti proti pohledávce na splnění vkladové povinnosti,
- rozhodnutí o zrušení společnosti s likvidací.

Pokud se jedná o změnu společenské smlouvy, kterou se zasahuje do práv a povinností společníka, je vyžadován jeho souhlas. Pokud změna společenské smlouvy zasahuje do práv a povinností všech společníků, je nutný souhlas všech společníků.⁷²

3.3.3.2 Jednatelé

Jeden nebo více jednatelů jsou statutárním orgánem společnosti s ručením omezeným. Podle občanského zákoníku náleží statutárnímu orgánu veškerá působnost, kterou zakladatelské právní jednání, zákon nebo rozhodnutí orgánu veřejné moci nesvěří jinému orgánu právnické osoby.⁷³ Zákonem o obchodních korporacích je jednatelemi výslovně svěřeno obchodní vedení společnosti⁷⁴ a vedení předepsané evidence a účetnictví.⁷⁵

Jednatel společnosti s ručením omezeným je voleným, jmenovaným nebo určí-li kolektivní orgán jinak do funkce povoláný společník nebo třetí osoba. Je možné, aby byla jednatelem s.r.o. i právnická osoba; její zástupce musí splňovat předpoklady a požadavky pro výkon funkce, které jsou stanoveny zákonem pro samotného člena

⁷² Ustanovení § 171 odst. 2 zákona č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ÚZ č. 1013, Sagit, 2014, 288 s. ISBN 978-80-7488-039-1

⁷³ Ustanovení § 163 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ÚZ č. 900, Sagit, 2012, 320 s. ISBN 978-80-7208-920-8

⁷⁴ Obchodní vedení podle rozhodnutí NSS sp. zn. 4 Afs 24/2003, z 18. 3. 2003, je charakterizováno jako „průběžná pravidelná správa záležitostí společnosti a jejího podniku, tzn. rozhodování o organizačních, technických, obchodních, personálních, finančních aj. otázkách běžného života.“

⁷⁵ Ustanovení § 195 zákona č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ÚZ č. 1013, Sagit, 2014, 288 s. ISBN 978-80-7488-039-1

statutárního orgánu. Je-li osobou fyzickou, musí být plně svéprávný a musí být bezúhonný ve smyslu živnostenského zákona.⁷⁶

Funkce jednatele společnosti vzniká:

- vznikem společnosti s ručením omezeným – ve společenské smlouvě nebo zakladatelské listině je vymezena identifikace a počet osob jednatelů,
- jmenováním – valná hromada jmenuje jednatele za trvání společnosti,
- rozhodnutím jediného společníka za trvání společnosti – rozhodnutí je písemné,
- jmenováním soudem,
- jmenováním ostatními členy kolektivního orgánu – pokud je statutární orgán určen jako kolektivní,
- povolání předem zvoleného náhradníka valnou hromadou,
- právní skutečností, se kterou je zákonem spojen vznik funkce náhradníka předem zvoleného valnou hromadou.⁷⁷

Výkon funkce jednatele zahrnuje vnitřní a vnější složky. Vnitřní záležitosti mohou vyústit v právní jednání se třetími osobami a vnější působnost jednatele pak v nové aktivity obchodního vedení společnosti. V ustanovení § 196 ZOK jsou zákonem určeny další povinnosti jednatele, kterými jsou, řádné vedení předepsané evidence a účetnictví, vedení seznamu společníků a na žádost informování společníků o věcech společnosti.⁷⁸

Občanský zákoník nově hovoří o jednání za právnickou osobu. Společnost nejedná přímo, ale vždy prostřednictvím svého zástupce. Jednatelé tak nejednají „jménem“ společnosti ale „za“ společnost jako její zástupci.⁷⁹

⁷⁶ Za bezúhonnou není podle § 6 odst. 2 zákon č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ÚZ č. 1016, Sagit, 2014, 256 s. ISBN 978-80-7488-042-1 považována osoba, která byla pravomocně odsouzena pro trestný čin spáchaný úmyslně. Jestliže byl tento trestný čin spáchaný v souvislosti s podnikáním anebo s předmětem podnikání, o který žádá nebo který ohlašuje, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena.

⁷⁷ LOCHMANOVÁ, L. in BĚLOHLÁVEK, A. J. a kol. *Komentář k zákonu o obchodních korporacích*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 2733 s. ISBN 978-80-7380-451-0

⁷⁸ LOCHMANOVÁ, L. in BĚLOHLÁVEK, A. J. a kol. *Komentář k zákonu o obchodních korporacích*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 2733 s. ISBN 978-80-7380-451-0

⁷⁹ Ustanovení § 161 ObčZ

Odpovědnost jednatele ve společnosti

Výkon funkce jednatele je spjat s péčí řádného hospodáře.⁸⁰ Funkce musí být vykonávána s nezbytnou loajalitou, potřebnými znalostmi a pečlivostí. Za porušení této péče je považována i situace, kdy osoba přijme funkci jednatele s vědomím, že na ni znalostmi nebo z jiných důvodů nestačí. Péče řádného hospodáře je dále upravena pravidlem podnikatelského úsudku, které umožňuje při posouzení řádnosti rozhodování členů orgánů zohlednění faktoru hospodářského rizika. Jednatel může do jisté míry přijmout určité hospodářské riziko, pokud je schopen toto riziko obhájit.⁸¹

Pokud jednatel svým výkonem funkce způsobí společnosti újmu, může ji společnost vypořádat podle smlouvy uzavřené s tímto jednatelem. Účinnost této smlouvy je podmíněna souhlasem nejvyššího orgánu (valná hromada) společnosti, který musí být přijat alespoň dvoutřetinovou většinou hlasů všech společníků.⁸²

3.3.3.3 Dozorčí rada

Dozorčí rada je fakultativně zřizovaným kontrolním orgánem společnosti s ručením omezeným. Zřizuje se, určí-li tak společenská smlouva nebo jiný zvláštní zákon, např. zákon o přeměnách.⁸³ Podle § 190 ZOK volí dozorčí radu valná hromada.

Působnost dozorčí rady, pokud společenská smlouva neurčí jinak, zahrnuje:

- dohlížení na činnost jednatelů,

⁸⁰ Ustanovení § 159 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ÚZ č. 900, Sagit, 2012, 320 s. ISBN 978-80-7208-920-8

⁸¹ Ustanovení § 51 zákona č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ÚZ č. 1013, Sagit, 2014, 288 s. ISBN 978-80-7488-039-1

⁸² ŠTENGLOVÁ, I. a kol. *Zákon o obchodních korporacích. Komentář*. Praha: C.H. Beck, 2013. 994 s. ISBN 978-80-7400-480-3

⁸³ Zákon č. 125/2008 Sb., zákon o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů, zakonyprolidi.cz [online]. 2015 [cit. 2015-02-5]. Dostupné na WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-125>>

- nahlížení do obchodních a účetních knih, jiných dokladů a účetních závěrek a kontrola v těchto dokumentech obsažených údajů,
- podání zprávy o své činnosti valné hromadě jednou ročně,
- oprávněna podat žalobu podle § 159 ZOK.⁸⁴

Členem dozorčí rady, nemůže být osoba, která není bezúhonná ve smyslu zákona o živnostenském podnikání.⁸⁵ Zákon výslovně stanovuje, že členem dozorčí rady nemůže být jednatel společnosti, nebo jiná osoba, která má oprávnění jednat za společnost.

⁸⁴ Ustanovení § 201 zákona č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ÚZ č. 1013, Sagit, 2014, 288 s. ISBN 978-80-7488-039-1

⁸⁵ ROZEHNAL, A., in BĚLOHLÁVEK, A. J. a kol. Komentář k zákonu o obchodních korporacích. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 2733 s. ISBN 978-80-7380-451-0.

4 Vlastní zpracování

Praktická část práce je zaměřena na podnikající fyzické osoby a osoby podnikající prostřednictvím společnosti s ručením omezeným. Tabulka 1 ukazuje data za roky 2008-2014. Jedná se o počty platných živnostenských oprávnění v daném roce. Z dat uvedených v Tabulce 1 vyplývá, že zájem o živnostenské podnikání v České republice od roku 2008 stále stoupá. Hlavním důvodem zvyšujícího se zájmu o živnostenské podnikání by mohla být novela živnostenského zákona provedená zákonem č. 130/2008 Sb., díky které došlo k transformaci živností volných, kterých bylo do té doby 125, do jedné jediné volné živnosti s 80 obory činnosti. Další významnou změnou bylo zrušení místní příslušnosti živnostenských úřadů pro ohlašování živnosti. Což znamená, že podnikatelé mohou ohlásit živnost na kterémkoliv živnostenském úřadu bez ohledu na trvalé bydliště podnikatele. V návaznosti na transformaci volné živnosti došlo ke snížení výše vybíraných správních poplatků. Pokud podnikatel ohlásí více než jednu živnost najednou, je vybírán pouze jeden správní poplatek ve výši 1 000 Kč.

Ze statistických údajů v Tabulce 1 vyplývá, že převažujícími podnikatelskými subjekty, které vlastní platné živnostenské oprávnění jsou fyzické osoby. V roce 2014 byl počet podnikajících fyzických osob 79,8 % z celkového počtu platných živnostenských oprávnění vydaných v České republice.

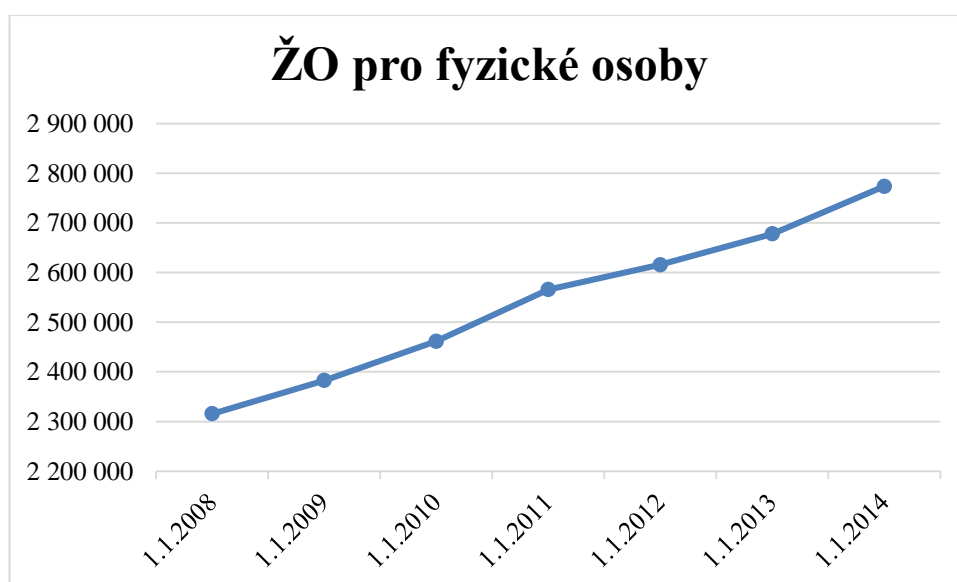
Tabulka 1: Počty podnikatelských subjektů a počty platných živnostenských oprávnění v ČR vždy k 31. 12. daného roku

Počet ke dni	Celkem platných ŽO	ŽO pro fyzické osoby	ŽO pro právnické osoby
31.12.2008	2 815 400	2 315 748	499 652
31.12.2009	2 898 826	2 382 609	516 217
31.12.2010	3 009 443	2 461 620	547 823
31.12.2011	3 146 013	2 565 890	580 123
31.12.2012	3 225 372	2 615 915	609 457
31.12.2013	3 321 289	2 677 887	643 402
31.12.2014	3 475 812	2 773 866	701 946

Zdroj: RŽP - statistiky MPO, odboru živností z 11. 1. 2015, vlastní zpracování

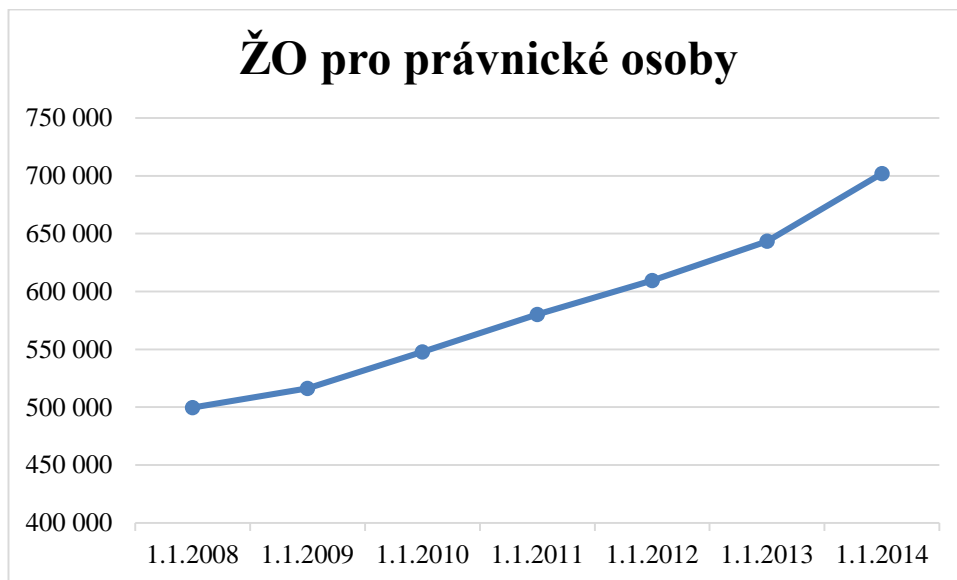
Pro lepší přehlednost vývoje počtu evidovaných platných živnostenských oprávnění v České republice jsou tato data vložena do grafů (Graf 1 a Graf 2).

Graf 1: Vývoj počtu platných ŽO fyzických osob



Zdroj: RŽP - statistiky MPO, odboru živností z 11. 1. 2015, vlastní zpracování

Graf 2: Vývoj počtu platných ŽO právnických osob



*Zdroj: RŽP - statistiky MPO, odboru živností z 11. 1. 2015,
vlastní zpracování*

Tabulka 2 ukazuje počty nově vzniklých kapitálových společností v období let 2008-2014. V roce 2014 byl podíl nově vzniklých společností s ručením omezeným 98,3 % z celkového počtu nově vzniklých kapitálových společností v České republice. Z těchto údajů lze vyvodit, že zájem o podnikání prostřednictvím společnosti s ručením omezeným má stoupající tendenci.

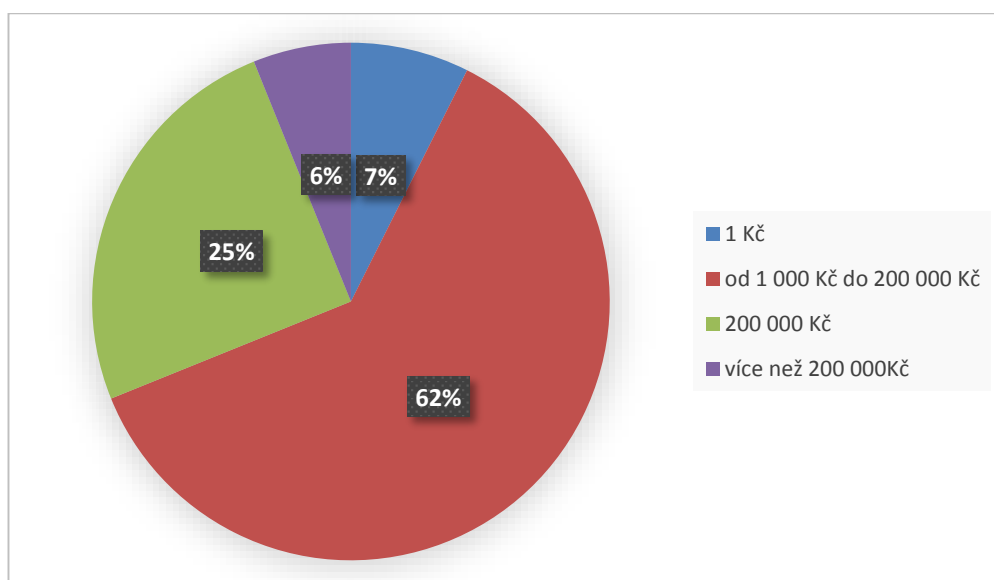
Tabulka 2: Počet nově založených společností v letech 2008 - 2014

Rok	Celkem	s.r.o.	a.s.
2008	23 947	22 638	1 336
2009	22 851	21 756	1 095
2010	23 634	22 460	1 174
2011	22 333	21 174	1 159
2012	22 454	21 592	862
2013	22 845	22 227	618
2014	24 870	24 266	604

Zdroj: www.bisnode.cz z 10. 3. 2015, vlastní zpracování

Graf 3 pak dále porovnává nově vzniklé společnosti s ručením omezeným za rok 2014 podle výše jejich základního kapitálu. Získaná data ukazují, že hojný počet podnikatelů využil změnu, kterou přinesl zákon o obchodních korporacích. Dle získaných údajů lze soudit, že změna minimální výše základního kapitálu je tedy pro nově vzniklé společnosti změnou vítanou. Minimální výši 1 Kč využilo pouhých 7 % nově vzniklých společností. U nově vzniklých společností byla nejvíce využita výše základního kapitálu v rozmezí 1000 Kč až 200 000 Kč a to celých 62 % z celkového počtu nově vzniklých společností za rok 2014.

Graf 3: Nově založené s.r.o. v roce 2014 podle výše základního kapitálu



*Zdroj: na základě informací z www.bisnode.cz ze 17. 2. 2015,
vlastní zpracování*

4.1 Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření je zaměřeno na již podnikající fyzické osoby a na společnosti s ručením omezeným. Dotazník byl vypracován na internetových stránkách a byl tedy přístupný i široké veřejnosti. Aby však bylo docíleno co největšího počtu relevantních respondentů a aby byla zajištěna návratnost, byli osloveni přímo i někteří podnikatelé,

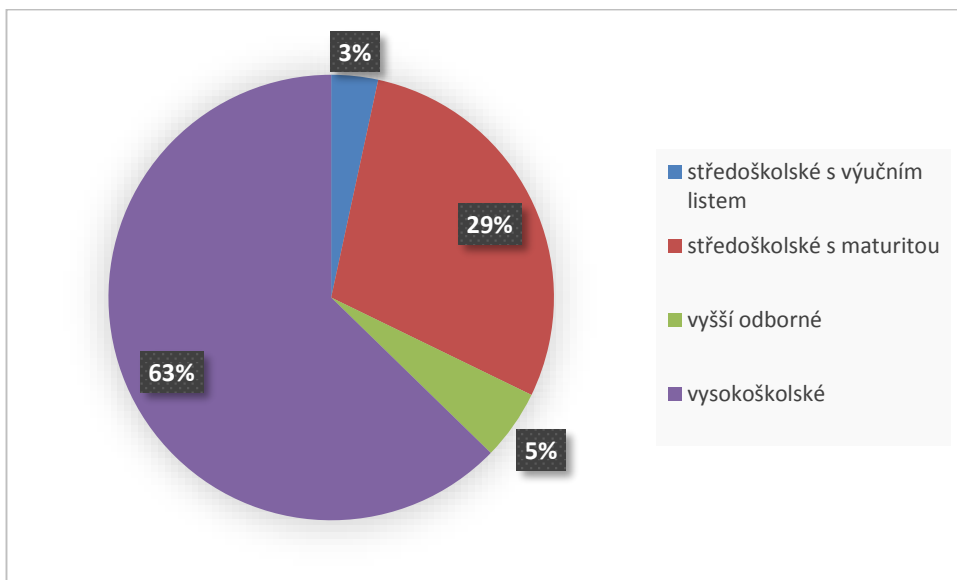
kterým byl dotazník předložen v tištěné formě. O vyplnění dotazníku byla např. požádána společnost Aceo servis s.r.o. se sídlem v Řevničově a její obchodní partneři.

Dotazník vyplnilo celkem 123 podnikatelů. Dotazník byl vytvořen na základě poznatků získaných z teoretické části práce. Strukturovaný dotazník obsahuje uzavřené a polo uzavřené otázky. Některé z otázek jsou dichotomické a slouží k potvrzení nebo vyvrácení určitého faktu. Dotazník také obsahuje třídící otázku, která rozdělí respondenty na podnikající fyzické osoby a právnické osoby. Součástí dotazníku je též filtrační otázka, která určí logickou strukturu dotazníku.

Cílem dotazníku bylo zjištění názoru, jak podnikajících fyzických osob, tak osob, které podnikají prostřednictvím společnosti s ručením omezeným, na novou právní úpravu účinnou od 1. 1. 2014. Vytvořený dotazník je k nahlédnutí v Příloze 1 této práce.

První otázky, které byly respondentům položeny, měly za úkol poskytnout přehled o dotazovaných osobách. Bylo zjištěno pohlaví a nejvyšší dosažené vzdělání dotazovaných respondentů. Z celkového počtu dotazovaných respondentů bylo 77 žen (63 %) a 46 mužů (37 %). Nejvyšší počet respondentů 77 (63 %) mělo vysokoškolské vzdělání jako jimi nejvyšší dosažené, dále středoškolské vzdělání s maturitou mělo 36 (29 %) dotazovaných respondentů. Pro lepší představivost byly tyto údaje vloženy do Grafu 4.

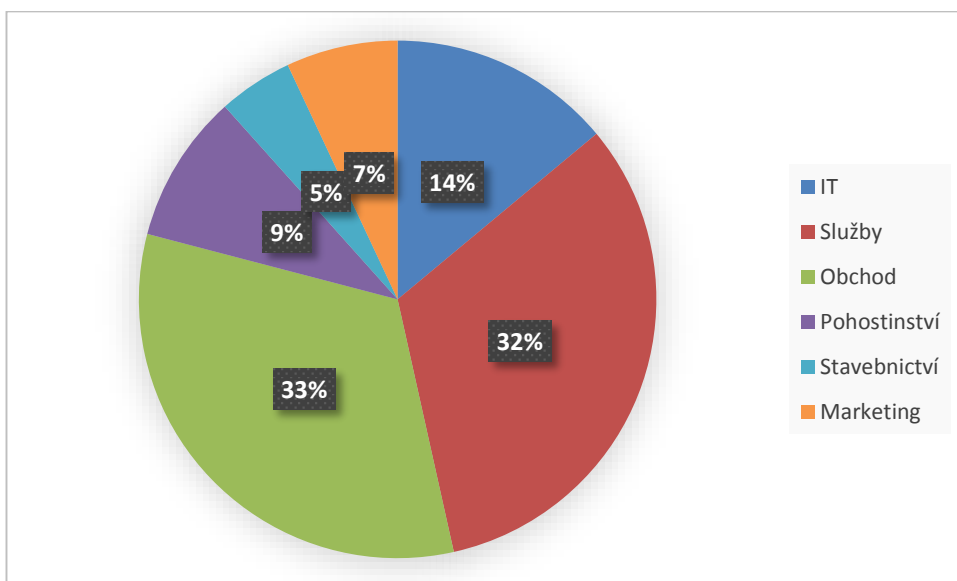
Graf 4: Nejvyšší dosažené vzdělání



Zdroj: Dotazník – vlastní zpracování

Následující otázka byla zaměřena na obor podnikání dotazovaných respondentů. Nejvyšší počet respondentů označilo jako obor svého podnikání obchod. Celkem tento počet činí 41 (33 %) respondentů, 39 (32 %) respondentů podniká v oboru poskytování služeb. Jednotlivé podíly všech označených oborů vystihuje Graf 5.

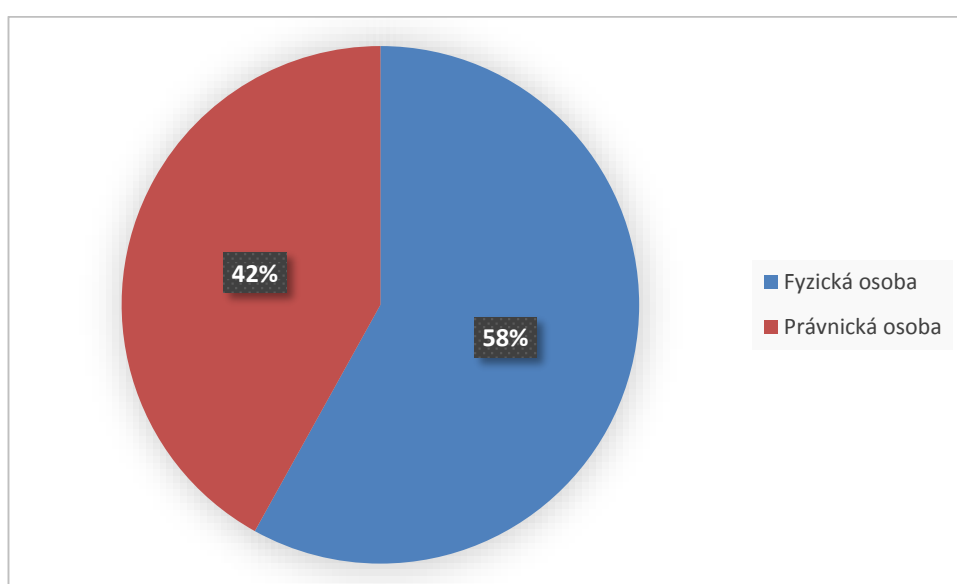
Graf 5: Obor podnikání



Zdroj: Dotazník – vlastní zpracování

Další otázkou byl zjištěn počet dotazovaných respondentů, které podnikají jako fyzická osoba a kolik prostřednictvím společnosti s ručením omezeným. Tento podíl ukazuje následující Graf 6, kde tedy z celkového počtu bylo 52 (42 %) fyzických osob a 71 (58 %) právnických osob (konkrétně tedy společnosti s ručením omezeným).

Graf 6: Podíl fyzických a právnických osob



Zdroj: Dotazník – vlastní zpracování

Otázka, zda respondenti podnikají jako fyzická osoba nebo právnická osoba, je zároveň otázkou větvící, která dotazník rozděluje podle označené odpovědi. Odpověď na tuto otázku respondenty přesměrovává na další část dotazníku pro ně určenou. Následují tak zvlášť otázky pro fyzické osoby a zvlášť pro osoby právnické.

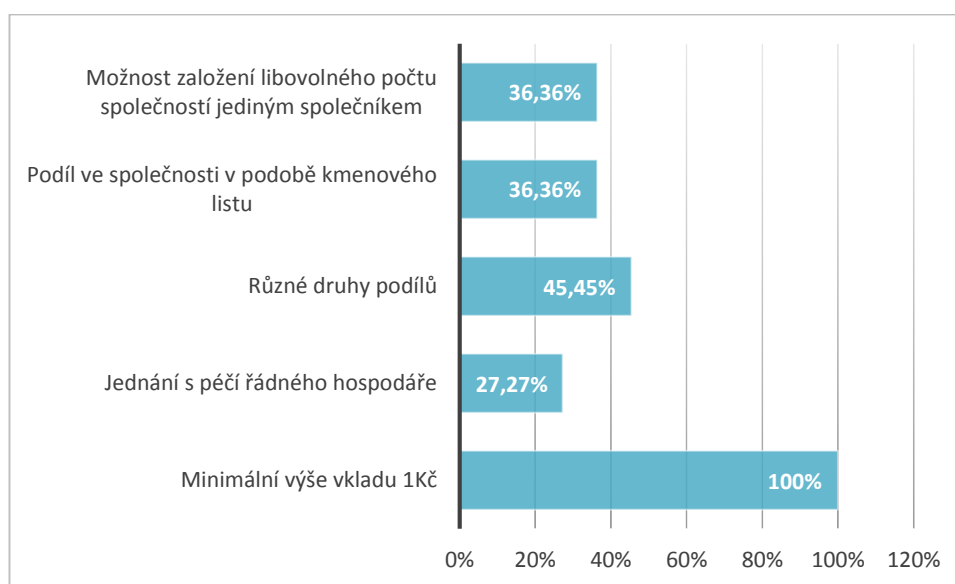
V dotazníkovém šetření byla dále položena otázka, zda se dotazovaní respondenti aktivně zajímají o změny závazných právních předpisů týkajících se jejich podnikání. Přesně 21 (50 %) podnikajících fyzických osob odpovědělo, že se aktivně zajímá o tyto právní předpisy. Polovina z dotazovaných respondentů odpověděla, že ne. Celkem 53 (75 %) oslovených právnických osob se aktivně zajímá o změny právních předpisů a 22 (25 %) odpovědělo, že se aktivně o změny závazných právních předpisů týkajících se jejich podnikání nezajímá.

Z celkového počtu oslovených fyzických osob 63 % odpovědělo, že zaznamenalo změny týkající se zákonné právní úpravy podnikání společnosti s ručením omezeným, které jsou účinné od 1. 1. 2014. Z tohoto výsledku lze vyvodit závěr, že se podnikající fyzické osoby o tyto informace zajímají. I přesto, že se jich fakticky tato zákonná úprava netýká.

V případě právnických osob je počet obeznámených osob se změnami platné právní úpravy pro s.r.o. vyšší. Tento počet činí 80 % oslovených právnických osob, přesto 20 % z oslovených podnikatelů z řad právnických osob odpovědělo, že se změnami platné právní úpravy podnikání s.r.o. účinných od 1. 1. 2014 obeznámeno není.

Nejvíce rozšířenou změnou, kterou oslovené podnikající fyzické osoby zaznamenaly, je změna týkající se minimální výše vkladu do společnosti, která činí 1 Kč. Tuto možnost označily všechny dotazované podnikající fyzické osoby. Dále 45 % dotazovaných fyzických osob označilo změnu, která umožňuje vydat různé druhy podílů ve společnosti s ručením omezeným. Graf 7 znázorňuje podíl jednotlivých odpovědí týkajících se této otázky.

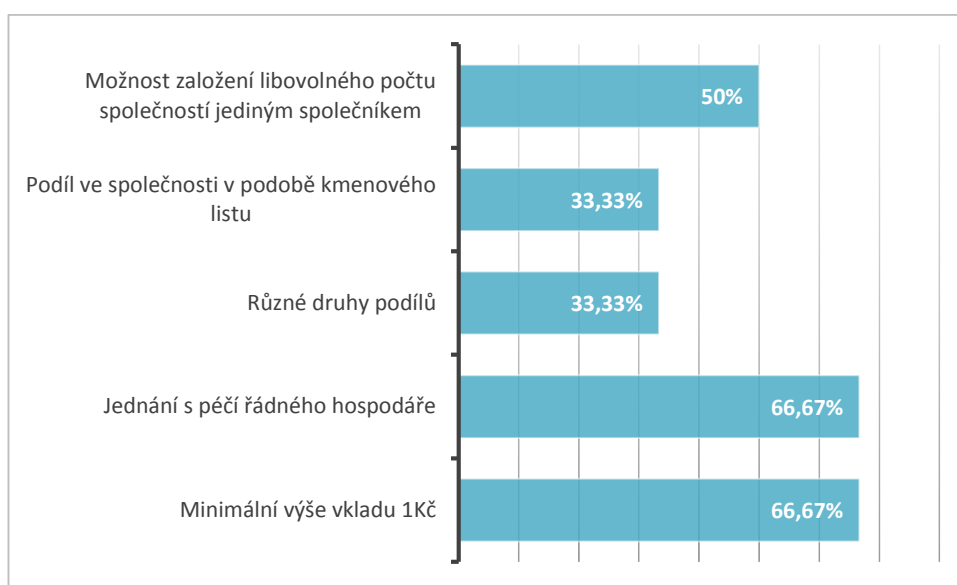
Graf 7: Zaznamenané změny podnikajícími fyzickými osobami



Zdroj: Dotazník – vlastní zpracování

V případě právnických osob byla nejčastější odpovědí, stejně jako u osob fyzických, též změna výše minimálního vkladu do společnosti. Tuto možnost zaškrtno 67 % dotazovaných podnikajících právnických osob. Ve stejné výši 67 % byla oslovenými právnickými osobami vybrána odpověď, která se týká nového termínu *jednání s péčí řádného hospodáře*. V Grafu 8 jsou znázorněny odpovědi právnických osob podnikajících prostřednictvím společnosti s ručením omezeným.

Graf 8: Zaznamenané změny právnickými osobami (s.r.o.)



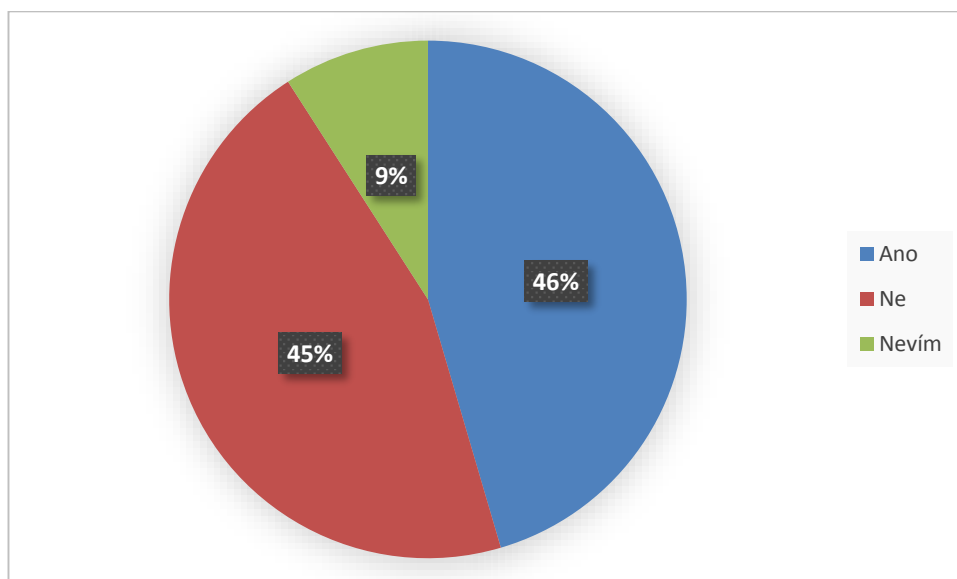
Zdroj: Dotazník – vlastní zpracování

Následující otázky měly za úkol rozebrat jednotlivé změny zákonné úpravy podnikání prostřednictvím společnosti s ručením omezeným účinné od 1. 1. 2014 a zjistit, jaký mají jednotlivý podnikatelé názor na tyto změny.

Podnikajícím fyzickým osobám byla položena otázka, zda tyto změny v právní úpravě společnosti s ručením omezeným by mohly být pro ně impulsem k založení vlastní s.r.o. Podíl jednotlivých odpovědí znázorňuje následující Graf 9. Na tuto otázku kladně odpovědělo 46 % oslovených fyzických osob. Nejčastěji byla za podstatnou změnu, která přiměla podnikající fyzické osoby ke zvážení založení vlastní s.r.o., minimální

výše vkladu 1 Kč. Tuto změnu právní úpravy lze tedy považovat za významnou a podnikateli hojně využívanou, jak již dokazuje i Graf 1 uvedený v této práci výše.

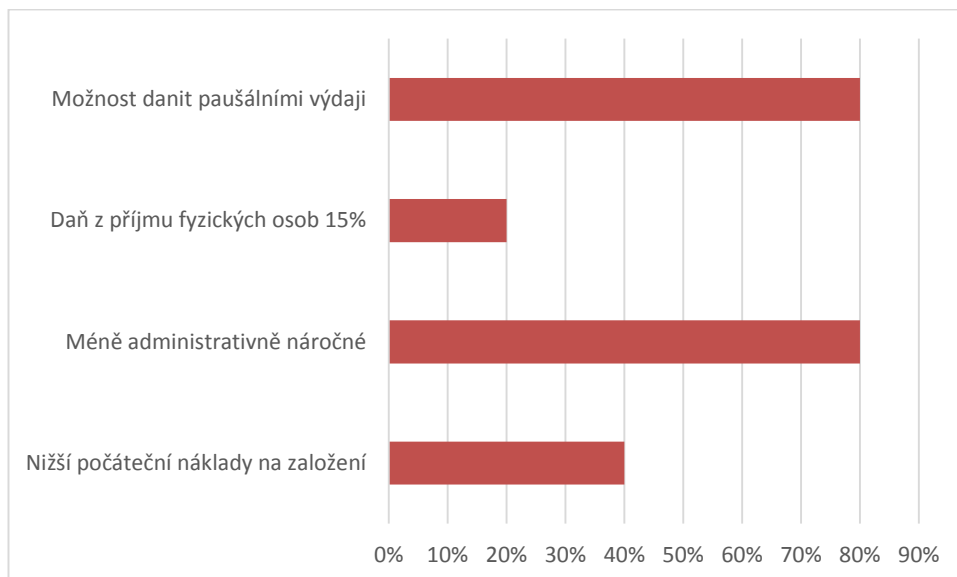
Graf 9: Zájem fyzických osob o založení společnosti s ručením omezeným



Zdroj: Dotazník – vlastní zpracování

Fyzické osoby, které odpověděly, že změny zákonné právní úpravy společnosti s ručením omezeným pro ně nejsou významné, aby založily svou vlastní společnost, byly dále tázány, v čem vidí hlavní výhody podnikání jako fyzická osoba. Jako významné pozitivum podnikání fyzických osob oslovené osoby uvedly, že vidí v možnosti danit své příjmy paušálními výdaji. Tuto možnost odpovědi uvedlo 80 % z oslovených fyzických osob. Ve stejné výši 80 % byla respondenty vybrána odpověď menší administrativní náročnosti, pokud podnikají jako fyzická osoba. Podíl jednotlivých odpovědí znázorňuje Graf 10, který uvádí podnikajícími fyzickými osobami nejvíce zmiňovaná pozitiva jejich podnikání. Touto otázkou končilo dotazování podnikajících fyzických osob. Následující otázky se týkají pouze osob podnikajících prostřednictvím společnosti s ručením omezeným.

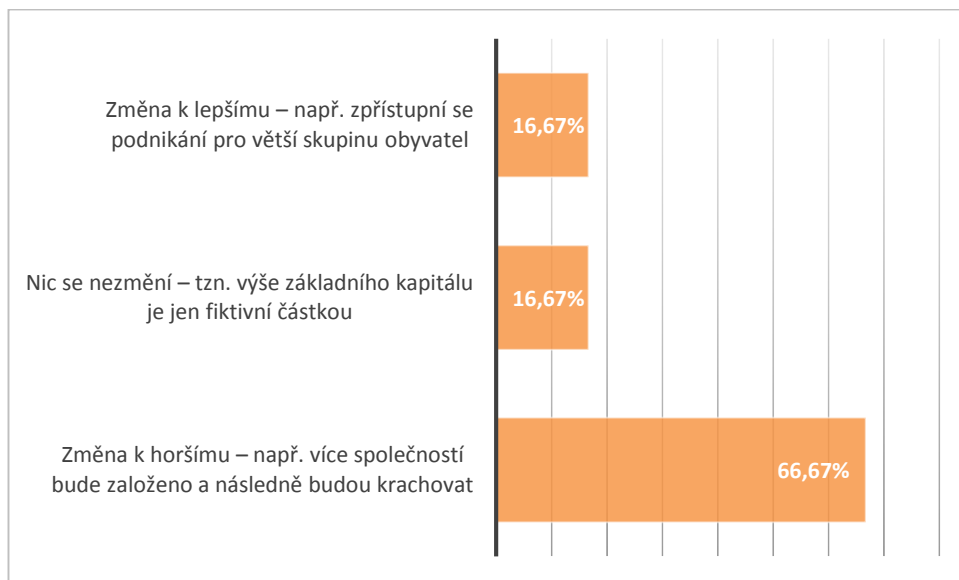
Graf 10: Pozitiva podnikání fyzických osob



Zdroj: Dotazník – vlastní zpracování

Z pohledu právnických osob je změna výše základního kapitálu vnímána spíše jako negativní (Graf 11). Tuto změnu podnikatelé vnímají jako riziko. Domnívají se, že nově založené společnosti s nižším základním kapitálem nebudou schopné ustát konkurenci v tržním prostředí a budou po svém založení krachovat. Společnosti založené před datem 1. 1. 2014 považují nízký základní kapitál jako negativum. Minimální základní kapitál ve výši 200 000 Kč podle těchto společností znamená určitou záruku pro obchodní partnery a klienty.

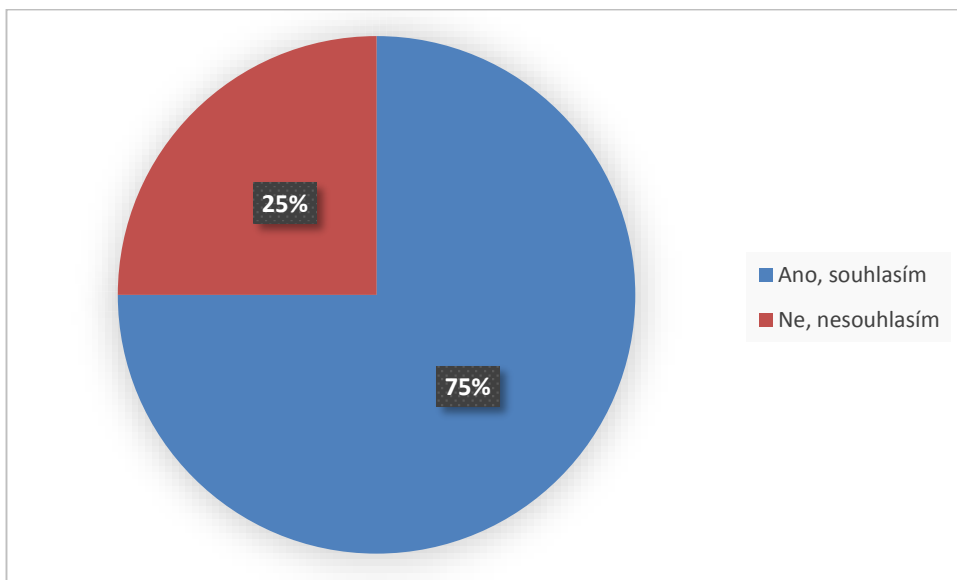
Graf 11: Názor právnických osob na výši základního kapitálu od 1 Kč



Zdroj: Dotazník – vlastní zpracování

Zákonem o obchodních korporacích nově zavedený termín péče řádného hospodáře je dle oslovených osob podnikajících prostřednictvím společnosti s ručením omezeným změnou, se kterou souhlasí. Zvýšení odpovědnosti jednatele společnosti vnímají jako změnu žádoucí. Z celkového počtu oslovených podnikatelů tuto odpověď označilo 75 % respondentů. Lze tuto změnu považovat za podnikateli vítanou.

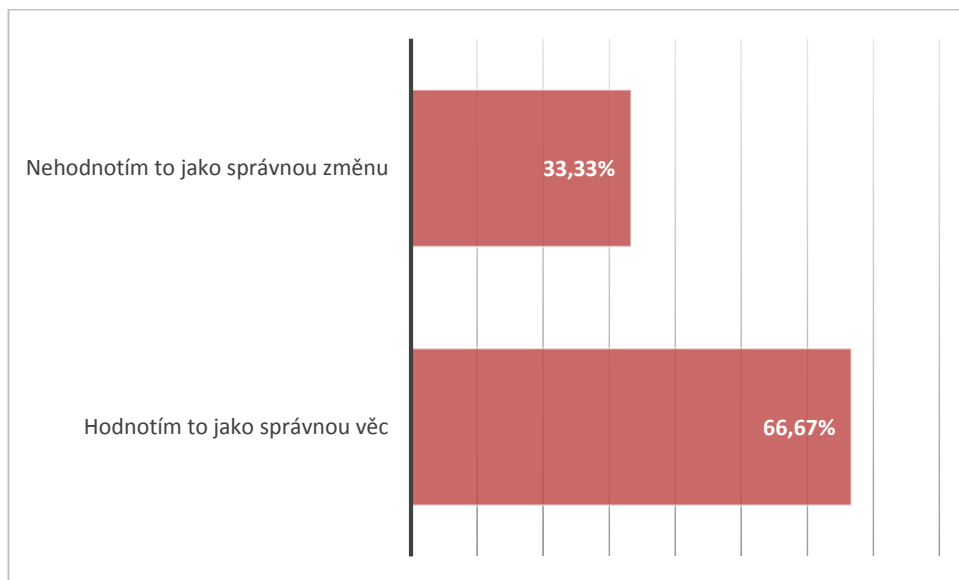
Graf 12: Vyjádření ke zvýšení odpovědnosti jednatele společnosti



Zdroj: Dotazník – vlastní zpracování

Názor na liberalizaci zákonné úpravy podílů ve společnosti s ručením omezeným podnikající právnické osoby vnímají jako kladnou změnu. Za největší výhodu této změny je považována možnost jednoduššího převodu podílu ve společnosti pomocí kmenového listu převoditelného rubopisem. Čímž dochází k zatraktivnění společnosti pro možné další společníky, kteří mohou společnosti přinést nové možnosti.

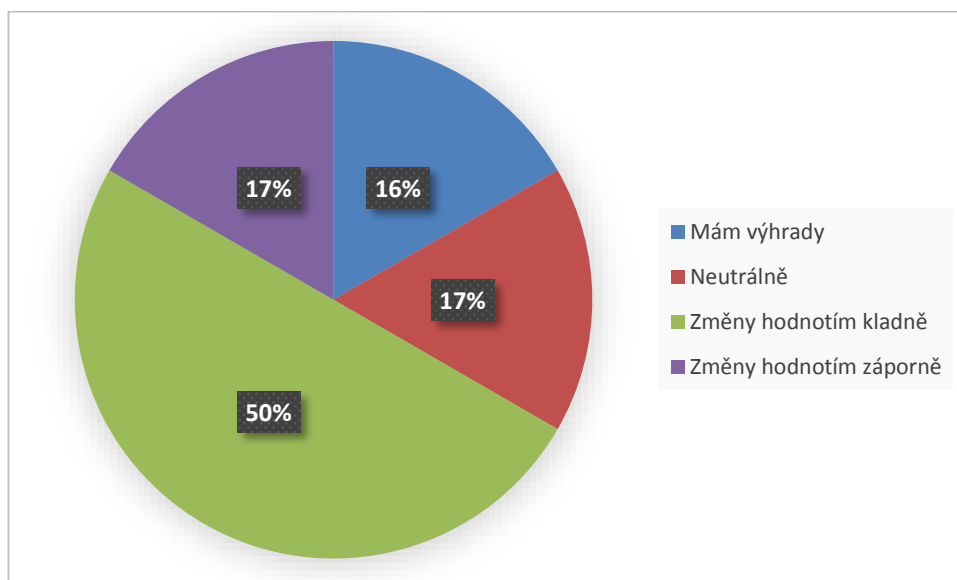
Graf 13: Vyjádření názoru na liberalizaci podílů ve společnosti



Zdroj: Dotazník – vlastní zpracování

Graf 14 znázorňuje celkový dojem dotazovaných osob na změny právní úpravy společnosti s ručením omezeným účinné od 1. 1. 2014. Z celkového počtu dotazovaných právnických osob 50 % odpovědělo, že změny právní úpravy společnosti s ručením omezeným hodnotí jako kladné.

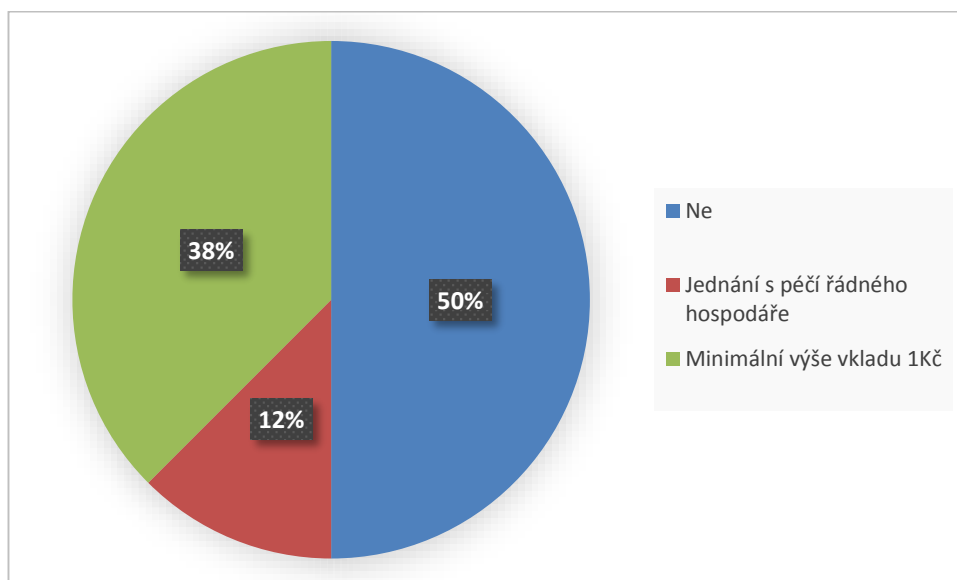
Graf 14: Celkový dojem právnických osob na změny zákonné úpravy s.r.o.



Zdroj: Dotazník – vlastní zpracování

Podnikatelé, kteří založili svou společnost po rekodifikaci soukromého práva (po 1. 1. 2014), byli dále tázáni, zda změny, které tato rekodifikace přinesla, byly pro ně impulsem k založení své společnosti. Celkového počtu 50 % dotázaných respondentů odpovědělo, že tyto změny pro ně nebyly důvodem k založení své společnosti. Avšak 38 % respondentů tyto změny přiměly, či přesvědčily, aby založili společnost s ručením omezeným. Nejčastěji zmiňovanou změnou, která byla impulzem k založení společnosti s ručením omezeným, byla změna výše minimálního vkladu, jak ukazuje níže uvedený Graf 15.

Graf 15: Vliv změn právní úpravy na rozhodnutí fyzických osob o založení vlastní s.r.o.



Zdroj: Dotazník – vlastní zpracování

4.2 Zhodnocení výsledků dotazníkového šetření

Následné zhodnocení výsledků získaných pomocí dotazníkového šetření bude rozděleno na dvě části. V první části budou zhodnoceny výsledky týkající se podnikání fyzických osob na základě živnostenského oprávnění. Druhá část zhodnocení výsledků tak bude zaměřena na společnosti s ručením omezeným.

4.2.1 Zhodnocení výsledků dotazování fyzických osob

Cílem dotazování podnikajících fyzických osob bylo zjištění názoru na změny zákonné právní úpravy pro společnosti s ručením omezeným s účinností od 1. 1. 2014.

Pomocí výzkumu bylo zjištěno, že přesně polovina z dotazovaných podnikajících fyzických osob se aktivně zajímá o změny závazných právních předpisů týkajících se jejich předmětu podnikání. Celkem 63 % oslovených podnikajících fyzických osob

uvedlo, že zaznamenaly změny právní úpravy společnosti s ručením omezeným. Z tohoto výsledku lze vyvodit závěr, že informovanost o celkové rekodifikaci soukromého práva v České republice a informovanost o nově vzniklém zákonu o obchodních korporacích je u podnikajících fyzických osob nad očekávání vysoká, přestože se zákon o obchodních korporacích jejich podnikání přímo netýká.

Necelá polovina oslovených podnikajících fyzických osob uvedla, že změny zákonné právní úpravy pro společnosti s ručením omezeným účinné od 1. 1. 2014 celkově shledávají jako změny atraktivní. Nejvíce vítanou změnou, která byla označena fyzickými osobami, je změna minimální výše vkladu, který činí 1 Kč. Tuto změnu lze označit jako podstatnou z pohledu fyzických osob, v případech, kdy se rozhodují o založení vlastní společnosti.

Celkově bylo zjištěno, že podnikající fyzické osoby hodnotí změny v zákonné právní úpravě spíše kladně. Rozhodně překvapivým výsledkem výzkumu bylo zjištění, že podnikající fyzické osoby mají vysoké povědomí o proběhlých změnách. Důvodem této vysoké informovanosti mohou být časté diskuze v médiích předcházející nabytí účinnosti daného zákona.

4.2.2 Zhodnocení výsledků dotazování právnických osob

Cílem dotazování respondentů, kteří podnikají prostřednictvím společnosti s ručením omezeným, bylo zjištění celkového dojmu změn právní úpravy podnikání této společnosti.

Z celkového počtu právnických osob se přesně 75 % oslovených respondentů aktivně zajímá o změny právních předpisů týkajících se platné právní úpravy jejich podnikání. Celkem 80 % právnických osob zaznamenalo konkrétně změny, které přináší zákon o obchodních korporacích, týkajících se podnikání prostřednictvím společnosti s ručením omezeným. Obecně lze informovanost právnických osob hodnotit jako vysokou. Vzhledem k tomu, že se však tyto změny týkají přímo podnikání společností dotazovaných osob, lze hodnotit toto číslo jako nedostačující, protože zákon o

obchodních korporacích přináší i změny, které jsou podstatné pro již vzniklé společnosti před datem 1. 1. 2014.

Právnícké osoby, které byly založeny před datem 1. 1. 2014, hodnotí změnu výše minimálního vkladu jako negativum. Jejich názor může být ovlivněn případným strachem z vyšší konkurence. Tato změna usnadňuje novým společnostem vstup na trh, protože zrušila významnou bariéru tohoto vstupu. To může mít za následek přehlcení trhu novými nestabilními společnostmi. Společnosti, které byly založeny po datu 1. 1. 2014 však tuto změnu vnímají jako pozitivní právě díky tomu, že jim snižuje bariéry vstupu na trh. Tento výsledek je logický.

V případě otázky týkající se zvýšené odpovědnosti jednatele, kdy jednatel musí vykonávat svou funkci s péčí řádného hospodáře, byla tato změna právníckými osobami hodnocena jako pozitivní. Právnícké osoby v tomto vidí jakousi ochranu své společnosti proti zneužití funkce jednatele.

Liberalizace zákonné úpravy podílů ve společnosti s ručením omezeným přináší snazší převoditelnost těchto podílů. Ať již právnícké osoby vzniklé před nebo po datu 1. 1. 2014 hodnotí souhlasně všechny oslovené právnícké osoby liberalizaci podílů jako změnu kladnou. Tato změna přináší společníkům jisté svobodnější rozhodnutí o výši a počtu vydaných podílů.

Celkově právnícké osoby hodnotí změny, které přinesl nový zákon o obchodních korporacích, kladně. Pouhých 17 % tyto změny hodnotilo záporně. Díky tomuto výsledku lze říci, že právnícké osoby změny spíše uznávají, přestože někteří oslovení respondenti vyjádřili určité výhrady.

5 Závěr

Cílem této diplomové práce bylo zjistit informovanost podnikatelských subjektů o proběhlých změnách zákonné právní úpravy živnostenského podnikání a podnikání prostřednictvím společnosti s ručením omezeným.

V teoretické části této práce byly nejprve vymezeny základní pojmy, které jsou dále ve zbylých kapitolách práce zmiňovány. Následovalo vytvoření uceleného přehledu právní úpravy živnostenského podnikání a podmínky pro samotný vstup do podnikání. Dále byl vytvořen přehled platné právní úpravy podnikání prostřednictvím společnosti s ručením omezeným. Nový zákon o obchodních korporacích, který je účinný od 1. 1. 2014, přinesl několik významných změn v právní úpravě podnikání společnosti s ručením omezeným.

V praktické části práce byly nejprve vyhodnoceny statistické údaje týkající se vývoje vydaných platných živnostenských oprávnění pro osoby fyzické i právnické. Dále bylo učiněno vlastní dotazníkové šetření mezi aktivně podnikajícími fyzickými osobami a osobami podnikajícími prostřednictvím společnosti s ručením omezeným.

Ze statistických údajů jasně vyplývá, že zájem o podnikání na území České republiky stále stoupá. Převažující skupinou jsou podnikající fyzické osoby, které tvoří 79,8 % všech platných živnostenských oprávnění.

Výsledky dotazníkového šetření ukázaly, že informovanost o změnách právní úpravy společností s ručením omezeným je vysoká i v případě fyzických osob, přestože se jejich podnikatelské činnosti tyto změny přímo netýkají. Dále bylo zjištěno, že nejvíce vnímanou změnou je změna výše minimálního vkladu do společnosti ve výši 1 Kč. Celkový názor podnikajících fyzických osob na změny právní úpravy společností s ručením omezeným lze hodnotit dle získaných výsledků jako kladný. Skoro polovina dotazovaných podnikajících fyzických osob uvedla, že změny právní úpravy společností s ručením omezeným pro ně mohou být impulsem k tomu, aby založili vlastní

společnost. Lze tedy říci, že změny, které přinesl zákon o obchodních korporacích, jsou z pohledu podnikajících fyzických osob změnami vítanými.

Dotazníkové šetření v případě právnických osob ukázalo vyšší procento informovanosti o změnách právní úpravy společnosti s ručením omezeným. Tento fakt je pochopitelný, jelikož se tyto změny přímo týkají jejich podnikatelské činnosti. Celkový názor na změny v právní úpravě dotazovaných právnických osob je též kladný. Avšak v některých případech se názor dotazovaných právnických osob rozchází. Důvodem tohoto rozdělení je datum založení společnosti. Pokud dotazované osoby svou společnost založily před datem 1. 1. 2014, vnímají některé ze změn jako možné riziko ohrožení. V případě společností založených po 1. 1. 2014 jsou změny spíše vítány. Šetření celkově ukázalo, že informovanost podnikatelské veřejnosti je vysoká.

6 Seznam použitých zkratek

Listina základních práv a svobod	Listina základních práv a svobod vyhlášená usnesením předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky
občanský zákoník či ObčZ	zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
spol. s r.o. či s.r.o.	společnost s ručením omezeným
zákon o evidenci obyvatel	zákon č. 133/2000 Sb. o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel)
zákon o obchodních korporacích či ZOK	zákon č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)
zákon o veřejných rejstřících	zákon č. 304/2013 Sb. o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob
živnostenský zákon či ŽZ	zákon č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání (živnostenský zákon)
ŽO	živnostenské oprávnění

7 Seznam použité literatury a pramenů

MONOGRAFIE

LAVICKÝ, P., a kol. Občanský zákoník: komentář. Praha: C.H. Beck, 2014. 2400 s. 1. vyd. ISBN: 978-80-7400-529-9

HORZINKOVÁ, E., URBAN, V., Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem a judikaturou. Praha: Linde, 2014. 328 s. ISBN 978-80-7201-942-7.

BĚLOHLÁVEK, A., J., a kolektiv, Komentář k zákonu o obchodních korporacích. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2013. 2736 s. ISBN 978-80-7380-451-0.

ŠTENGLOVÁ, I. a kol. Zákon o obchodních korporacích. Komentář. Praha: C.H. Beck, 2013. 994 s. ISBN 978-80-7400-480-3

PADRNOS, J., Vhled do právní úpravy českého obchodního práva. 1 díl základy podnikání fyzických a právnických osob. Ostrava: Key Publishing s.r.o., 2013 235 s. ISBN 978-80-7418-180-1

PRÁVNÍ PŘEDPISY

zákon č. 89/2012 Sb., *občanský zákoník*, ÚZ č. 900, Sagit, 2012, 320 s. ISBN 978-80-7208-920-8

zákon č. 90/2012 Sb. *o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)*, ÚZ č. 1013, Sagit, 2014, 288 s. ISBN 978-80-7488-039-1

zákon č. 455/1991 Sb. *o živnostenském podnikání (živnostenský zákon)*, ÚZ č. 1016, Sagit, 2014, 256 s. ISBN 978-80-7488-042-1

zákon č. 133/2000 Sb., *o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel)*, zakonyprolidi.cz [online]. 2015 [cit. 2015-02-21]. Dostupné na WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-133>>

zákon č. 304/2013 Sb. *o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob*, zakonyprolidi.cz [online]. 2015 [cit. 2015-02-20]. Dostupné na WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-304>>

zákon č. 527/1990 Sb., *o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích*, zakonyprolidi.cz [online]. 2015 [cit. 2015-02-07]. Dostupné na WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-527>>

zákon č. 20/1987 Sb., *České národní rady o státní památkové péči*, zakonyprolidi.cz [online]. 2015 [cit. 2015-02-05]. Dostupné na WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1987-20>>

zákon č. 121/2000 Sb., *o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon)*, zakonyprolidi.cz [online]. 2015 [cit. 2015-02-05]. Dostupné na WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-121>>

zákon č. 365/2000 Sb., *o informačních systémech veřejné správy a o změně dalších souvisejících zákonů*, zakonyprolidi.cz [online]. 2015 [cit. 2015-03-02]. Dostupné na WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-365>>

zákon č. 634/2004 Sb., *o správních poplatcích*, zakonyprolidi.cz [online]. 2015 [cit. 2015-02-21]. Dostupné na WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-634>>

zákon č. 111/2009 Sb., *o základních registrech*, zakonyprolidi.cz [online]. 2015 [cit. 2015-02-24]. Dostupné na WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-111>>

zákon č. 85/1996 Sb., *o advokacii*, zakonyprolidi.cz [online]. 2015 [cit. 2015-02-05]. Dostupné na WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1996-85>>

zákon č. 523/1992 Sb., *České národní rady o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců České republiky*, zakonyprolidi.cz [online]. 2015 [cit. 2015-02-10]. Dostupné na WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-523>>

zákon č. 20/1987 Sb., *České národní rady o státní památkové péči*, zakonyprolidi.cz [online]. 2015 [cit. 2015-02-5]. Dostupné na WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1987-20>>

Zákon č. 125/2008 Sb. *o přeměnách obchodních společností a družstev*, zakonyprolidi.cz [online]. 2015 [cit. 2015-02-5]. Dostupné na WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-125>>

Listina základních práv a svobod vyhlášená usnesením předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., *o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky*, zakonyprolidi.cz [online]. 2015 [cit. 2015-02-05]. Dostupné na WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2>>

Nařízení vlády č. 278/2008 Sb., *o obsahových náplních jednotlivých živností*, zakonyprolidi.cz [online]. 2015 [cit. 2015-02-06]. Dostupné na WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-278>>

INTERNETOVÉ ZDROJE

Roční přehled podnikatelů a živnostníků. *Registr živnostenského podnikání* [online]. [cit. 20-2-2015]. Dostupné na WWW: <<http://www.rzp.cz/statistikySbj.html>>

Počet kapitálových společností. Bisnode [online]. [cit. 20-2-2015]. Dostupné na WWW: <<http://www.bisnode.cz/tiskove-zpravy/zajem-o-nove-podnikani-v-cesku-roste/>>

Počet společností s ručením omezeným s minimální výší základního kapitálu. Bisnode [online]. [cit. 10-3-2015]. Dostupné na WWW: <<http://www.bisnode.cz/tiskove-zpravy/firem-s-minimalnim-zakladnim-kapitalem-rychle-pribyva/>>

Výkladové stanovisko č. 22 Expertní skupiny Komise pro aplikaci nové civilní legislativy při Ministerstvu spravedlnosti ze dne 9. 4. 2014 - k pojmu podnikatel podle občanského zákoníku [online]. [cit. 10-2-2015]. Dostupné na WWW: <<http://obcanskyzakonik.justice.cz/vykladova- stanoviska/>>

HAMPEL, Petr. NOZ v praxi: Podíl ve společnosti s ručením omezeným. *Bulletin advokacie* [online]. [cit. 10-3-2015]. Dostupné na WWW: <<http://www.bulletin-advokacie.cz/noz-v-praxi-podil-ve-spolecnosti-s-rucenim-omezenym?browser=full>>

Jednotná kontaktní místa. Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky [online]. [cit. 29-2-2015]. Dostupné na WWW: <<http://www.mpo.cz/dokument70853.html>>

OSTATNÍ

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 18. 3. 2003, sp. zn. 4 Afs 24/2003 [online]. [cit. 29-2-2015]. Dostupné na WWW: <http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2003/0024_4Afs_0300081A_preveden_o.pdf>

Důvodová zpráva zákona č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR [online]. 2015 [cit. 2015-03-03]. Dostupné na WWW: <http://www.anag.cz/Files/file/duvodova_obchkor.pdf>

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu, [online]. 2015 [cit. 2015-02-03]. Dostupné na WWW:

<<http://eurlex.europa.eu/legalcontent/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006L0123&from=CS>>

8 Seznam tabulek

Tabulka 1: Počty podnikatelských subjektů a počty platných živnostenských oprávnění v ČR vždy k 31. 12. daného roku.....	41
Tabulka 2: Počet nově založených společností v letech 2008 - 2014.....	42

9 Seznam grafů

Graf 1: Vývoj počtu platných ŽO fyzických osob	41
Graf 2: Vývoj počtu platných ŽO právnických osob	42
Graf 3: Nově založené s.r.o. v roce 2014 podle výše základního kapitálu	43
Graf 4: Nejvyšší dosažené vzdělání	45
Graf 5: Obor podnikání	45
Graf 6: Podíl fyzických a právnických osob	46
Graf 7: Zaznamenané změny podnikajícími fyzickými osobami	47
Graf 8: Zaznamenané změny právnickými osobami (s.r.o.)	48
Graf 9: Zájem fyzických osob o založení společnosti s ručením omezeným	49
Graf 10: Pozitiva podnikání fyzických osob	50
Graf 11: Názor právnických osob na výši základního kapitálu od 1 Kč.....	51
Graf 12: Vyjádření ke zvýšení odpovědnosti jednatele společnosti	52
Graf 13: Vyjádření názoru na liberalizaci podílů ve společnosti	53
Graf 14: Celkový dojem právnických osob na změny zákonné úpravy s.r.o.....	54
Graf 15: Vliv změn právní úpravy na rozhodnutí fyzických osob o založení vlastní s.r.o.	55

10 Přílohy

Příloha 1:

Dotazník

Jmenuji se Šárka Suchopárová a jsem studentkou České zemědělské univerzity v Praze, obor Provoz a ekonomika. V současné době pracuji na své diplomové práci na téma „Živnostenské podnikání v právní úpravě a praxi České republiky“ a v této souvislosti si Vás dovoluji požádat o zodpovězení níže uvedených otázek. Dotazník je anonymní a výsledky z něj využiji ve své diplomové práci.

1. Jaké je Vaše pohlaví?

Muž

Žena

2. Jaké máte nejvyšší dosažené vzdělání?

Základní

Středoškolské s výučním listem

Středoškolské s maturitou

Vyšší odborné

Vysokoškolské

3. Podnikáte?

Ano

Ne

Pozn.: Pokud jste na tuto otázku odpověděli „Ne“, dále dotazník nevyplňujte. Děkuji za Váš čas.

4. Uved'te prosím, jaká živnostenská oprávnění vlastníte.

- Volná
- Vázaná
- Řemeslná
- Koncesovaná

5. V jakém oboru podnikáte?

- IT
- Obchod
- Stavebnictví
- Zemědělství
- Služby
- Pohostinství
- Průmysl
- Marketing
- Zahradnictví

Vlastní odpověď:

6. Podnikáte jako?

- Fyzická osoba
- Právnícká osoba – s.r.o.
- Právnícká osoba – jiná než s.r.o.

Pozn.: Pokud jste na tuto otázku odpověděli „Fyzická osoba“, pokračujte otázkou č. 7. Pokud jste na tuto otázku odpověděli „Právnícká osoba – s.r.o.“, pokračujte na otázku č. 12. Pokud jste na tuto otázku odpověděli „Právnícká osoba – jiná než s.r.o.“, dále dotazník nevyplňujte. Děkuji za Váš čas.

7. Zajímáte se aktivně o změny obecně závazných právních předpisů týkajících se Vašeho podnikání?

Ano

Ne

8. Zaznamenal/a jste změny v zákonné úpravě podnikání společnosti s ručením omezeným, která nově platí od 1. 1. 2014?

Ano

Ne

9. Z uvedených zásadních změn označte tu, s kterou jste obeznámeni.

Minimální výše vkladu 1 Kč

Jednání s péčí řádného hospodáře

Různé druhy podílů

Podíl ve společnosti v podobě kmenového listu

Možnost založení libovolného počtu společností jediným společníkem

Vlastní odpověď:

10. Mohly by být tyto změny pro Vás impulsem k založení s.r.o.?

Ano

Ne

11. V čem vidíte výhody podnikání fyzických osob oproti podnikání prostřednictvím s.r.o.?

- Méně administrativně náročné
- Možnost danit paušálními výdaji
- Nižší počáteční náklady
- Daň z příjmu fyzických osob 15 %

Vlastní odpověď:

Pozn.: tato otázka je poslední, dále už prosím dotazník nevyplňujte. Děkuji za Váš čas.

12. Kdy byla Vaše společnost založena?

- Před 1. 1. 2014 – dotazník se rozvětjuje
- Po 1. 1. 2014 – dotazník se rozvětjuje

Pozn.: Pokud jste odpověděli „Před 1. 1. 2014“, pokračujte otázkou č. 13. Pokud jste odpověděli „Po 1. 1. 2014“, pokračujte otázkou č. 20.

13. Zaznamenal/a jste změny v zákonné úpravě podnikání společnosti s ručením omezeným, která nově platí od 1. 1. 2014?

- Ne, nepotřebuji se v této problematice orientovat.
- Ne, je to pro mne novinka, kterou musím nastudovat.
- Ano, problematiku jsem nastudoval/a.

14. Z uvedených zásadních změn označte tu, s kterou jste obeznámeni.

- Minimální výše vkladu 1 Kč
- Jednání s péčí řádného hospodáře
- Různé druhy podílů
- Podíl ve společnosti v podobě kmenového listu
- Možnost založení libovolného počtu společností jediným společníkem

Vlastní odpověď:

15. Jak vám připadá nově zavedený základní kapitál 1 Kč oproti částce 200.000 Kč?

- nic se nezmění – tzn. výše základního kapitálu je jen fiktivní částkou
- změna k lepšímu – např. zpřístupní se podnikání pro větší skupinu obyvatel
- změna k horšímu – např. více společností bude založeno a následně budou krachovat

16. Souhlasíte se zvýšenou odpovědností jednatelů a povinností péče řádného hospodáře? (tzn. vykonávat funkci jednatele s nezbytnou loajalitou, s potřebnými znalostmi a pečlivostí)

- Ano, souhlasím
- Ne, nesouhlasím
- Nemám na tuto otázku vyhraněný názor

17. Jaký máte názor na liberalizaci úpravy podílů v s.r.o.? (může jich být více či různé druhy)

- Hodnotím to jako správnou věc
- Nehodnotím to jako správnou změnu

18. Jaký máte celkový dojem na změny ohledně s.r.o. v zákoně o obchodních korporacích?

změny hodnotím kladně

změny hodnotím záporně

nevím

Vlastní odpověď:

19. Byla některá z těchto změn pro Vás impulsem k založení společnosti?

Ano

Ne

Vlastní odpověď:

Pozn.: tato otázka je poslední, dále už prosím dotazník nevyplňujte. Děkuji za Váš čas.

20. Zaznamenal/a jste změny v zákonné úpravě podnikání společnosti s ručením omezeným, která nově platí od 1. 1. 2014?

Ne, nepotřebuji se v této problematice orientovat.

Ne, je to pro mne novinka, kterou musím nastudovat.

Ano, problematiku jsem nastudoval/a.

21. Z uvedených zásadních změn označte tu, s kterou jste obeznámeni.

Minimální výše vkladu 1 Kč

Jednání s péčí řádného hospodáře

Různé druhy podílů

Podíl ve společnosti v podobě kmenového listu

Možnost založení libovolného počtu společností jediným společníkem

Vlastní odpověď:

22. Jak vám připadá nově zavedený základní kapitál 1 Kč oproti částce 200.000 Kč?

- nic se nezmění – tzn. výše základního kapitálu je jen fiktivní částkou
- změna k lepšímu – např. zpřístupní se podnikání pro větší skupinu obyvatel
- změna k horšímu – např. více společností bude založeno a následně budou krachovat

23. Souhlasíte se zvýšenou odpovědností jednatelů a povinností péče řádného hospodáře? (tzn. vykonávat funkci jednatele s nezbytnou loajalitou, s potřebnými znalostmi a pečlivostí)

- Ano, souhlasím
- Ne, nesouhlasím
- Nemám na tuto otázku vyhraněný názor

24. Jaký máte názor na liberalizaci úpravy podílů v s.r.o.? (může jich být více či různé druhy)

- Hodnotím to jako správnou věc
- Nehodnotím to jako správnou změnu

25. Jaký máte celkový dojem na změny ohledně s.r.o. v zákoně o obchodních korporacích?

- změny hodnotím kladně
- změny hodnotím záporně
- nevím

Vlastní odpověď:

Děkuji za Váš čas.